

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 40.

Vydána dne 18. července 1950.

Cena Kčs 8.—.

O B S A H:

(88. a 89.) 88. Trestní zákon správní. — 89. Zákon o trestním řízení správním (trestní řád správní).

88.

Trestní zákon správní ze dne 12. července 1950.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

O B E C N Á Č Á S T.**H L A V A I.****Ú v o d n í u s t a n o v e n í.****§ 1.****Ú č e l z á k o n a.**

Trestní zákon správní chrání lidově demokratickou republiku, její socialistickou výstavbu, zájmy pracujícího lidu a jednotlivce a vychovává k dodržování pravidel socialistického soužití.

§ 2.

P o m ě r k t r e s t n í m u z á k o n u s o u d n í m u.

Podle tohoto zákona se stíhají jako přestupky jen činy, které nejsou trestné podle trestního zákona soudního.

§ 3.**P ů s o b n o s t z á k o n a.**

(1) Trestné jsou přestupky, které byly spáchány na území Československé republiky.

(2) Trestné jsou však také přestupky spáchané v cizině, jimiž československý občan porušil povinnosti, které má mimo území státu.

(3) Trestnost přestupku se posuzuje podle zákona, který platil v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější.

H L A V A I I.**T r e s t n í o d p o v ě d n o s t.****§ 4.****Z a v i n ě n í.**

(1) Nevyžaduje-li se k spáchání přestupku úmysl, je pachatel trestně odpovědný, nezachová-li opatrnost, jakou společnost na něm požaduje.

(2) Vyžaduje-li se k spáchání přestupku úmysl, je pachatel trestně odpovědný, jestliže výsledek uvedený v zákoně chtěl způsobit nebo věděl, že jej může způsobit, a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn.

§ 5.**O d p o v ě d n o s t z a p r á v n í c k é o s o b y.**

Za právnickou osobu odpovídají trestně ty fyzické osoby, které za ni jednaly nebo měly jednat

§ 6.**P o k u s.**

(1) Jednání způsobilé přivodit výsledek uvedený v zákoně a pachatelem zamýšlený je pokusem, jestliže tento výsledek nenastane.

(2) Pokus je trestný jako přestupek sám.

(3) Pokus není trestný, upustil-li pachatel dobrovolně od způsobení výsledku uvedeného v zákoně.

§ 7.**N á v o d a p o m o c.**

(1) Kdo někoho úmyslně, byť i bezvýsledně, navádí k přestupku, bude potrestán, jako kdyby byl sám pachatelem.

(2) Kdo někomu úmyslně poskytne pomoc k spáchání přestupku, anebo se o to pokusí, bude potrestán, jako kdyby byl sám pachatelem. Pomocí je zejména poskytování prostředků, odstraňování překážek, rada, utvrzování

v předsevzetí nebo slib přispět po přestupku. Nedojde-li však ani k pokusu přestupku, k němuž pomoc směřovala, není pomocník trestný.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí též o tom, kdo někomu úmyslně usnadní spáchání přestupku tím, že nedá příkaz nebo nevykoná dohled, ač je k tomu povinen.

(4) Návodce a pomocník nejsou trestně odpovědní, zabránil-li dobrovolně spáchání přestupku.

§ 8.

N o u z e.

(1) Přestupkem není čin, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící jemu nebo někomu jinému, jestliže nebyla způsobena podstatně větší škoda než ta, která hrozila, a nebezpečí nebylo možno odvrátit jinak.

(2) Nejde o nouzi podle odstavce 1, jestliže ten, komu nebezpečí hrozilo, byl povinen je snášet.

§ 9.

V ě k.

Kdo v době spáchání přestupku nedovršil patnáctý rok, není trestně odpovědný.

§ 10.

N e p ř í č e t n o s t.

(1) Kdo pro duševní poruchu nemohl v době spáchání přestupku rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za takový přestupek trestně odpovědný.

(2) Porucha vědomí způsobená požitím alkoholického nápoje nebo jiného omamného prostředku nevylučuje trestní odpovědnost za přestupek spáchaný v tomto stavu.

HLAVA III.

T r e s t y.

Oddíl 1.

Společná ustanovení o ukládání trestů.

§ 11.

Druhy trestů.

(1) Hlavními tresty jsou:

- a) odnětí svobody,
- b) veřejné pokárání,
- c) pokuta.

(2) Vedlejšími tresty jsou:

- a) propadnutí jmění,
- b) zákaz činnosti,
- c) zákaz pobytu,
- d) propadnutí věci,
- e) uveřejnění nálezu.

(3) Ve zvláštní části se stanoví, které hlavní tresty se za jednotlivé přestupky ukládají. Kdy lze vedle trestu hlavního uložit trest vedlejší, stanoví §§ 21 až 25.

§ 12.

V ý m ě r a t r e s t u.

(1) Při výměře trestu se přihlíží k stupni nebezpečnosti přestupku pro společnost, k míře zavinění, k osobě pachatele, jakož i k okolnostem přitěžujícím a polehčujícím.

(2) Převažují-li okolnosti přitěžující, lze uložit pokutu a odnětí svobody zároveň, i když to není ve zvláštní části stanoveno.

(3) Je-li ze způsobu spáchání přestupku patrné, že jím byl nebo měl být projeven nepřátelský postoj k lidově demokratickému řádu republiky nebo k její socialistické výstavbě, lze uložit trest odnětí svobody na tři měsíce až dvě léta. Zároveň lze uložit pokutu až do dvojnásobku sazby stanovené na přestupek ve zvláštní části. Trest odnětí svobody i náhradní trest odnětí svobody za nedobytnou pokutu se v těchto případech vykoná v táboře nucené práce.

(4) Ustanovení odstavce 3 nelze použít u osoby mladší než osmnáct let.

§ 13.

O k o l n o s t i p ř í t ě ž u j í c í.

Přitěžující okolností je zejména to, že pachatel

- a) spáchal přestupek z nízkých pohnutek,
- b) porušil své zvláštní povinnosti,
- c) přestupek opakoval nebo v něm pokračoval po delší dobu, nebo
- d) svedl k přestupku jiného, zejména osobu mladistvou.

§ 14.

O k o l n o s t i p o l e h č u j í c í.

Polehčující okolností je zejména to, že pachatel

- a) spáchal přestupek ve stavu, který je blízký nepřičetnosti, pokud si jej nepřivodil sám, zejména požitím alkoholického nápoje,
- b) jednal v silném duševním rozrušení,
- c) dopustil se přestupku ve věku blízkém věku mladistvému,
- d) spáchal přestupek pod tlakem podřízenosti nebo závislosti, nebo
- e) přičinil se o napravení škodlivých následků přestupku.

§ 15.

Výměra trestu při několika přestupcích.

(1) Má-li být někdo potrestán pro několik přestupků, uloží se zpravidla trest za každý přestupek.

(2) Národní výbor může však uložit jeden trest podle trestní sazby, která je nejpřísnější. Vždy však uloží jeden trest za přestupky spáchané týměž činem. V obou případech se k ostatním přestupkům přihlíží jako k okolnostem přitěžujícím.

§ 16.

Upuštění od potrestání.

(1) Nevyžadují-li zájmy pracujícího lidu, aby pachateli, který jinak vede řádný život pracujícího člověka, byl uložen trest, může národní výbor rozhodnout toliko o vině a upustit od potrestání.

(2) Národní výbor může vázat upuštění od potrestání na podmínku, že pachatel splní určité povinnosti, směřující k jeho nápravě, po případě, že nahradí škodu přestupkem způsobenou. Nesplní-li pachatel uloženou podmínku, vyměří mu národní výbor trest.

Oddíl 2.

Ukládání a výkon jednotlivých trestů.

§ 17.

Odnětí svobody.

Trest odnětí svobody se vykoná, pokud se v § 12 odst. 3 nestanoví jinak, v soudní nebo správní věznici.

§ 18.

Veřejné pokárání.

Veřejné pokárání se vykoná tak, že se nález, kterým byl tento trest uložen, veřejně vyvěsí nebo i jinak vyhlásí.

§ 19.

Pokuta.

(1) Při ukládání pokuty přihledne národní výbor v mezích trestní sazby též k osobním a majetkovým poměrům pachatele.

(2) Národní výbor může vyslovit, že za nedobytnou pokutu uloženou pachateli ručí též majitel soukromého podniku nebo osoba odpovědná za vedení soukromého podniku, při jehož provozu byl přestupek spáchán, jestliže zanedbáním povinné péče pachateli umožnili nebo usnadnili spáchání přestupku.

(3) Pokuty připadají státu.

§ 20.

Náhradní trest za nedobytnou pokutu.

(1) Pro případ nedobytnosti pokuty stanoví národní výbor náhradní trest odnětí svobody, který však nesmí převyšovat horní hranici trestní sazby odnětí svobody stanovené na přestupek.

(2) Ukládá-li se pokuta spolu s trestem odnětí svobody, nesmí náhradní trest spolu s trestem odnětí svobody převyšovat horní hranici trestní sazby odnětí svobody stanovené na přestupek.

(3) Ukládá-li se pokuta spolu s trestem odnětí svobody, který má být vykonán v táboře nucené práce, nesmí náhradní trest spolu s trestem odnětí svobody převyšovat dvě léta.

§ 21.

Propadnutí jmění.

(1) Při potrestání pro závažný přestupek může národní výbor vyslovit propadnutí jmění pachatele, jestliže pachatel svým přestupkem úmyslně projevil zjevné nepřátelství k lidové demokratickému řádu.

(2) Výrok o propadnutí jmění postihuje buď celé jmění pachatelovo, anebo tu jeho část, kterou určí národní výbor. Vlastníkem propadlého jmění se stává stát.

(3) Výrok o propadnutí jmění se nevztahuje na předměty, jež pachatel nebo osoby, o něž pečuje, potřebují k ukojení základních životních potřeb.

§ 22.

Zákaz činnosti.

Zneužívá-li pachatel činnosti nebo povolání k páčání přestupků, vysloví národní výbor, že se mu zakazuje dočasně nebo navždy vykonávat takovou činnost nebo takové povolání. Takový zákaz může národní výbor vyslovit, jestliže je z povahy přestupku zřejmo, že pachatel výkonem své činnosti nebo svého povolání může ohrožovat zájmy pracujícího lidu.

§ 23.

Zákaz pobytu.

Vyžadují-li to zájmy pracujícího lidu, zakáže, po případě určí národní výbor pachateli, který se dopustil závažného přestupku, ohrožujícího budovatelské úsilí pracujícího lidu, pobyt v určitém místě.

§ 24.

Uveřejnění nálezu.

Vyžaduje-li to povaha věci, nařídí národní výbor uveřejnění nálezu na náklad pachatele. Národní výbor též určí způsob a podmínky tohoto uveřejnění.

§ 25.

Propadnutí věci.

(¹) Národní výbor může prohlásit za propadlou věc, která byla určena k spáchání přestupku nebo kterou pachatel získal přestupkem nebo odměnou za něj nebo kterou pachatel nabyl za věc získanou přestupkem.

(²) Za propadlou lze prohlásit jen věc náležející pachateli.

(³) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.

§ 26.

Zabranění věci.

(1) Nebyla-li věc uvedena v § 25 odst. 1 prohlášena za propadlou, může národní výbor vyslovit, že se věc zabírá,

- a) náleží-li pachateli, jehož nelze stíhat,
- b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání bylo upuštěno, nebo
- c) ohrožuje-li bezpečnost osob nebo majetku anebo mravnost.

(²) Vlastníkem zabrané věci se stává stát.

Oddíl 3.

Zvláštní ustanovení o trestání mladistvých.

§ 27.

Mladiství.

(1) Při trestání osob, které v době spáchání přestupku dovršily patnáctý rok a nepřekročily osmnáctý rok (mladiství), přihlédne národní výbor k zvláštní péči, kterou lidově demokratická republika věnuje mládeži.

(2) Účelem trestu u mladistvého je především vychovat ho v řádného pracujícího občana, a to se zřetelem k jeho osobním vlastnostem, k jeho rodinné výchově a k prostředí, z něhož pochází.

§ 28.

Vyloučení některých trestů.

Mladistvému nelze uložit tyto tresty:

- a) veřejné pokárání,
- b) propadnutí jmění,
- c) zákaz činnosti,
- d) zákaz pobytu,
- e) uveřejnění nálezu.

§ 29.

Upuštění od potrestání.

(1) Národní výbor upustí od potrestání mladistvého (§ 16) vždy, lze-li očekávat, že to přispěje k jeho výchově účinněji než potrestání.

(2) Upustí-li národní výbor od potrestání mladistvého, dá mu vždy vhodné poučení.

§ 30.

Ukládání a výkon trestů.

(1) Horní hranice trestních sazeb se u mladistvých snižují na polovinu.

(2) Jako trest budiž mladistvému uložena zpravidla pokuta. Odnětí svobody budiž uloženo jen tehdy, nelze-li očekávat, že by se pokutou dosáhlo polepšení mladistvého.

(3) Mladistvému nelze za nedobytnou pokutu uložit náhradní trest odnětí svobody.

(4) Trest odnětí svobody se u mladistvých vykonává v samostatných ústavech pro mladistvé nebo ve zvláštních odděleních soudních věznic.

HLAVA IV.

Zánik trestnosti.

§ 31.

Promlčení trestního stíhání.

(1) Trestnost přestupku zaniká uplynutím jednoho roku od jeho spáchání, u přestupků proti finančnímu hospodářství, uvedených v §§ 61 až 70, uplynutím dvou let.

(2) Promlčení trestního stíhání se přerušuje, učiní-li národní výbor, soud nebo prokurátor opatření směřující k stíhání pachatele pro čin, o jehož promlčení jde. Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 32.

Promlčení výkonu trestu.

(1) Uložený trest nesmí být vykonán, jestliže uplynuly dva roky ode dne, kdy nález nabyl právní moci. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou se pachatel zdržuje v cizině.

(2) Promlčení výkonu trestu se přerušuje, učiní-li národní výbor opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde. Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST.**HLAVA I.****Ochrana hospodářství.****§ 33.****O b e c n é u s t a n o v e n í.**

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší výstavbu hospodářské soustavy, zejména hospodářské podnikání státu nebo lidových družstev, bude potrestán, není-li dále stanoven jiný trest, pokutou do 100.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

Oddíl 1.**Ochrana hospodářské soustavy.****§ 34.****Přestupky proti zestátnění.**

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší zestátnění podniku, hospodářského objektu nebo jiné majetkové hodnoty, které podléhají zestátnění, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 35.**Ochrana národního majetku.**

(1) Kdo neoprávněně odejme národní majetek účelu, jemuž má sloužit, zejména kdo podle své povinnosti tento majetek neoznámí nebo neodevzdá anebo znemožní oprávněným orgánům s ním nakládat, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo takto nakládá s majetkem lidových družstev nebo s majetkem v národní správě.

§ 36.**Přestupky v oboru pozemkových úprav.**

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší provádění pozemkových reforem nebo technicko-hospodářských úprav pozemků, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 37.**Ochrana mechanisace zemědělství.**

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší mechanisaci zemědělství, zejména kdo nabude vlastnictví k vázanému mechanizačnímu prostředku bez předepsaného povolení nebo kdo bez předepsaného povolení takový prostředek dodá, zcizí nebo ho použije, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 38.**Zneužití vlastnického práva.**

Kdo svůj majetek, zejména výrobní prostředky, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými, zadrží, utají nebo zasanťoch v úmyslu

- a) vyhnout se povinnosti týkající se nakládání s takovým majetkem,
- b) zmařit nebo ztížit povinnost, k jejímuž plnění je takového majetku potřebí, nebo
- c) odejmout takový majetek hospodářskému využití ve prospěch celku,

bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

Oddíl 2.**Ochrana hospodářského plánování.****§ 39.****Ochrana jednotného hospodářského plánu.**

(1) Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší přípravu, sestavování, provádění, plnění nebo kontrolu jednotného hospodářského plánu, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Tohoto přestupku se dopustí zejména ten, kdo jako soukromý podnikatel nebo jako odpovědný vedoucí soukromého podniku

- a) nepřizpůsobí svou hospodářskou činnost nebo činnost soukromého podniku jednotnému hospodářskému plánu,
- b) nesplní řádně povinnost, která mu připadá ke splnění jednotného hospodářského plánu, nebo
- c) nepodá správně, pravdivě nebo ve stanovené lhůtě zprávu, kterou je povinen podat pro potřeby jednotného hospodářského plánu.

(3) Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší provádění nebo plnění jednotného hospodářského plánu v oboru zvláště důležitém, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 40.**Ochrana sčítání lidu a statistické služby.**

(1) Kdo ohrozí správnost sčítání lidu nebo jiných statistických šetření, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo neoprávněně koná statistická šetření.

§ 41.

Ochrana podnikového početnictví a oceňování.

(1) Kdo poruší povinnost stanovenou pro podnikové početnictví nebo pro oceňování v podnicích a zařízeních všech druhů, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 úmyslně, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

Oddíl 3.

Ochrana hospodářského provozu.

§ 42.

Ochrana výroby.

(1) Pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců bude potrestán ten,

- a) kdo ohroží plynulost výroby nebo ji ruší,
- b) kdo ruší podmínky pro zvyšování její hospodářské, technické nebo výtvarné úrovně,
- c) kdo maří plné využití výrobních prostředků,
- d) kdo nedbá předepsané úpravy druhu, jakosti nebo označení výrobků, nebo
- e) kdo jinak nesplní povinnost nebo poruší zákaz týkající se výroby.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo neoprávněně provozuje jakoukoli výrobu.

§ 43.

Ochrana stavebnictví.

(1) Pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce bude potrestán ten,

- a) kdo provádí nedovolenou stavební činnost, nebo
- b) kdo ztíží nebo ohroží anebo kdo ruší hospodárnost nebo účelnost ve stavebnictví anebo bezpečnost či dobrý vzhled staveb nebo jejich okolí.

(2) Téhož přestupku se dopustí zejména ten,

- a) kdo jako stavebník nebo osoba odborně oprávněná provádí stavbu, u níž nebylo úředně zjištěno, že vyhovuje stanoveným požadavkům, nebo kdo ji provádí odchylně od stavebního projektu závazného pro její provádění,
- b) kdo se jako stavebník nepostará, aby stavbu prováděl podnik k tomu oprávněný, nebo kdo řídí nebo provádí stavbu, aniž je k tomu oprávněn,

c) kdo užívá nebo dá užívat stavby v rozporu s účelem, který vyplývá ze stavebního projektu závazného pro její provedení, nebo

d) kdo v rozporu se stanovenými podmínkami užívá reklamního nebo podobného zařízení nebo je takto umístí.

§ 44.

Ochrana dopravy osob, věcí a zpráv.

(1) Kdo nesplní povinnost, kterou má v dopravě osob, věcí nebo zpráv, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo neoprávněně dopravuje osoby, věci nebo zprávy.

§ 45.

Ochrana obchodní činnosti.

(1) Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz v obchodním podnikání, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo neoprávněně provozuje nebo umožní provozovat jakoukoli obchodní činnost.

§ 46.

Přestupky v jiném podnikání.

(1) Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz v jiném hospodářském nebo výdělečném podnikání, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo takové podnikání nebo jinou výdělečnou činnost neoprávněně provozuje nebo ji umožní provozovat.

§ 47.

Ochrana vod.

(1) Pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců bude potrestán ten,

- a) kdo bez povolení vykoná něco, k čemu je třeba vodoprávního povolení, nebo kdo nezachová podmínky daného povolení, nebo
- b) kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz týkající se vod, zejména ochrany vod, obrany proti vodám, ochrany vodních děl a zařízení nebo vodních značek.

(2) Kdo při obecném užívání vod jedná nedovoleným způsobem, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 48.

Nedovolené hospodářské sdružování.

Kdo na území Československé republiky neoprávněně zřídí soukromou organizaci výdělečnou nebo kdo k takové organizaci přistoupí, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 49.

Přestupky hospodářských a technických norem.

(1) Kdo vyrábí nebo uvádí do oběhu materiál, výrobky nebo plodiny, které nevyhovují podmínkám stanoveným v závazných hospodářských a technických normách, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo navrhuje nebo zřizuje stavby nebo podniková zařízení, nevyhovující normám uvedeným v odstavci 1.

§ 50.

Ochrana měr a úředního označování výrobků.

(1) Kdo v hospodářském styku použije nedovoleného způsobu měření nebo měřicího zařízení, které nevyhovuje vydaným předpisům, nebo kdo takové zařízení uvede do oběhu nebo přechovává v prodejní místnosti, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

(2) Stejně bude potrestán ten,

- a) kdo v hospodářském styku použije úředně neoznačeného předmětu, pro který je takové označení předepsáno,
- b) kdo má na prodej nebo na skladě anebo kdo dá k použití ruční střelnou zbraň, která nemá úřední značku, nebo
- c) kdo má na prodej nebo na skladě anebo kdo prodá zboží platinové, zlaté nebo stříbrné, podléhající úřední kontrole, které nemá předepsanou značku.

§ 51.

Zajištění nevyužitých výrobních prostředků.

Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz týkající se využití výrobních prostředků k úkolům jednotného hospodářského plánu, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 52.

Zajištění sběru surovin.

Kdo bezdůvodně ničí sběrné suroviny nebo kdo neučiní opatření předepsané k provádění sběru surovin, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

Oddíl 4.

Ochrana zemědělství a lesnictví.

§ 53.

Ochrana výroby rostlinné.

Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz ve výrobě rostlinné, zejména

- a) kdo nedodrží plánované plochy nebo výnosy,
- b) kdo neodebere předepsaná strojená hnojiva nebo jich nepoužije,
- c) kdo nedbá zásad šlechtění nebo množení osiva a sadby,
- d) kdo nedbá ochrany rostlin a rostlinných výrobků před škůdci, nebo
- e) kdo nedbá zásad pro výrobu nebo rozdělování prostředků na ochranu rostlin,

bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 54.

Ochrana lesního hospodaření.

Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz v lesním nebo dřevařském hospodářství nebo nedbá ochrany lesů, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 55.

Polní a lesní pých.

Pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů bude potrestán ten,

- a) kdo na zemědělských nebo lesních pozemcích neoprávněně poškodí nebo zničí užitkové rostliny (stromy a keře v to počítajíc),
- b) kdo neučiní opatření, aby domácí zvířata, za něž odpovídá, nemohla užitkové rostliny poškodit nebo zničit, nebo
- c) kdo ze zemědělských nebo lesních pozemků odcizí užitkové rostliny nebo jejich části.

§ 56.

Ochrana výroby živočišné.

(1) Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz ve výrobě živočišné, zejména kdo nedodrží plán živočišné výroby nebo nedbá o ochranu zdraví, o užitkovost nebo o řádnou plemenitbu hospo-

dářských zvířat, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Stejně bude potrestán ten,

- a) kdo způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření zvířecí nákazy,
- b) kdo neoprávněně vyrobí, doveze nebo do oběhu uvede silicí prostředky pro zvířata,
- c) kdo ohrozí nebo poruší hodnotu nebo zdravotní nezávadnost krmiva anebo kdo je falešně označí, nebo
- d) kdo nabídne nebo do oběhu uvede zdravotně závadné krmivo.

§ 57.

Ochrana myslivosti.

Kdo nedbá uznaných zásad myslivosti nebo nesplní jinou povinnost nebo poruší zákaz v oboru myslivosti, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 58.

Ochrana rybářství.

Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz týkající se chovu nebo lovu ryb, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 59.

Ochrana ptactva a zvířat užitečných pro zemědělství.

Kdo jedná proti opatřením k ochraně ptactva a zvířat užitečných pro zemědělství, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 60.

Ochrana zvířat proti týrání.

Kdo bez rozumného důvodu způsobí zvířeti bolest nebo jiné utrpení, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

Oddíl 5.

Ochrana finančního hospodářství.

§ 61.

Přestupky zkrácení daně.

(1) Kdo zkrátí daň anebo kdo neprávem dosáhne nebo využije daňové výhody, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 úmyslně, bude potrestán pokutou do 500.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(3) Daní se rozumí jakákoli veřejná dávka s příslušenstvím, jakýmkoli způsobem ukládaná nebo vybíraná.

§ 62.

Přestupky ohrožení daně.

(1) Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten, kdo jinak, než je uvedeno v § 61, poruší svou povinnost v oboru daňovém, zejména ten,

- a) kdo nepodá vůbec nebo včas předepsané oznámení nebo nesplní jinou povinnost nutnou k řádnému vyměření daně,
- b) kdo učiní nesprávné údaje o skutečnostech rozhodných pro správné vyměření daně nebo kdo takové údaje zamlčí,
- c) kdo nevede předepsané záznamy nebo je vede nesprávně nebo neúplně,
- d) kdo jinak řádně nespolutpůsobí při zjišťování daňové povinnosti nebo při vyměření daně, ač je k tomu povinen, nebo
- e) kdo vyláká odklad placení daně nebo kdo se vyhne jejímu placení.

(2) Kdo přestupkem uvedeným v odstavci 1 ve větší míře ztíží nebo ohrozí správné vyměření nebo vybrání daně, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 63.

Ochrana oběhu zboží ve styku s cizinou.

(1) Pokutou do 250.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na šest měsíců bude potrestán ten, kdo poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 úmyslně, bude potrestán pokutou do 500.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 64.

Přestupky devisové.

(1) Pokutou do 250.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na šest měsíců bude potrestán ten, kdo proti předpisům o vázaném devisovém hospodářství

- a) neohlásí nebo neodvede majetkovou hodnotu,

- b) nedá si uhradit svou pohledávku z ciziny nebo si ji dá uhradit nedovoleným způsobem,
- c) platí do ciziny nebo ve prospěch devisového cizozemce anebo přijme v tuzemsku platbu od devisového cizozemce nebo v jeho prospěch,
- d) vyveze, doveze nebo proveze platidla, cenné papíry nebo drahé kovy,
- e) doveze nebo vyveze zboží, vyveze dary, stěhované svršky nebo cenný předmět, nebo
- f) jinak ohrozí devisové hospodářství.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 úmyslně, bude potrestán pokutou do 500.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 65.

Přestupky podílnictví.

Kdo ukryje nebo na sebe anebo na někoho jiného převede úmyslně věc, která byla získána některým přestupkem uvedeným v §§ 61, 63 nebo 64, spáchaným jinou osobou, anebo to, co za takovou věc bylo opatřeno, nebo kdo takovou činnost zprostředkuje, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 66.

Přestupky měnové.

(1) Kdo se dopustí jednání nebo opominutí, kterým se ohrožuje nebo kterým by mohla být ohrožena československá měna nebo kterým se ruší anebo by mohl být rušen oběh zákonných platidel, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Tohoto přestupku se dopustí zejména ten.

- a) kdo neoprávněně vyrobí k jakémukoli účelu předmět úpravou napodobující zákonné platidlo,
- b) kdo zákonná platidla poškodí, nebo
- c) kdo jakýmkoli způsobem rozšiřuje zprávu, která by mohla rušit oběh zákonných platidel.

§ 67.

Neoprávněné získání státní podpory.

Kdo nesprávným údajem nebo zatajením rozhodné skutečnosti získá státní podporu, záruku nebo úvěr, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 68.

Přestupky loterní a sázkové.

Pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce bude potrestán ten,

- a) kdo neoprávněně provozuje loterii nebo se zúčastní hry v nedovolené loterii,
- b) kdo neoprávněně po živnostensku uzavírá nebo zprostředkuje sázky, nebo
- c) kdo jinak jedná proti předpisům o loterii a jiných náhodných hrách a sázkách.

§ 69.

Ochrana vkladních knížek.

(1) Kdo proti zákazu prozradí o vkladu nebo o vkladní knížce skutečnost, která má zůstat utajena, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Kdo jinak poruší předpisy o ochraně vkladních knížek, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 70.

Ochrana šeků.

Kdo dá do oběhu šek, ač sám nebo ten, za koho jedná, nemá za šekovníkem pohledávku postačující k jeho úhradě, bude potrestán, nebude-li pohledávka ze šeku při jeho předložení zaplácena, pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

HLAVA II.

Ochrana práce, zdraví lidu a zásobování.

§ 71.

Obečné ustanovení.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší zařízení nebo opatření učiněné k ochraně práce a k zajištění sociálních vymožeností pracujících anebo právo na ochranu zdraví lidu nebo na zajištění řádného zásobování potravinami a jiným zbožím, bude potrestán, není-li dále stanoven jiný trest, pokutou do 25.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

Oddíl 1.

Ochrana sociálních práv pracujících.

§ 72.

Ochrana práva na práci.

Kdo se záměrně vyhýbá práci nebo kdo jiným způsobem ruší uskutečnění práva na

práci, zejména kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší organizaci práce řízenou státem podle hospodářského plánu, zvláště tím, že ruší plánovitě získávání nebo rozmisťování pracovních sil, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 73.

Ochrana zájmů pracujícího dorostu.

(1) Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší výcvik nebo výchovu pracujícího dorostu anebo kdo opomine o takový výcvik nebo výchovu řádně pečovat, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo opomine řádně pečovat o zařízení sloužící k výcviku nebo výchově pracujícího dorostu anebo jinak uznaným jeho potřebám a zájmům, po případě kdo taková zařízení poškozuje nebo jejich provoz ruší.

§ 74.

Ochrana práva na spravedlivou odměnu za vykonanou práci.

Kdo ruší uskutečnění práva na spravedlivou odměnu za vykonanou práci, zejména kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší provádění státní mzdové politiky, zvláště tím, že poskytne nebo přislíbí jinou odměnu za práci, než je stanoveno nebo než odpovídá podávanému výkonu, nebo ji neoprávněně zvyšuje přímým nebo nepřímým majetkovým prospěchem, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 75.

Ochrana práva na odpočinek.

Kdo ruší právo zaměstnanců na odpočinek, zejména kdo poruší úpravu pracovní doby nebo pracovního klidu anebo neposkytne stanovenou placenou dovolenou na zotavenou, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 76.

Ochrana života a zdraví při práci.

Kdo poruší právo zaměstnanců na ochranu života a zdraví při práci, zejména kdo nezřídí nebo neudrží předepsané bezpečnostní a zdravotní zařízení na ochranu zaměstnanců při práci nebo neučiní opatření předepsané za tím účelem anebo kdo pracující zaměstnává nedo-

voleným způsobem, zvláště kdo nědbá zvláštních pracovních podmínek pro ženy a mladistvé, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 77.

Ochrana národního pojištění.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší provádění národního pojištění nebo poskytování rodinných přídatků, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 78.

Ochrana všeobecné sociální péče.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší provádění všeobecné sociální péče, zvláště též provádění péče o mládež a péče o oběti války a fašistické persekuce, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 79.

Zajištění spravedlivého rozdělení bytů.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší spravedlivé rozdělení bytů, zejména tím, že bez předepsaného úředního svolení dá byt nebo jeho část v užívání jiné osobě, byt zruší nebo ho zcela nebo zčásti užívá k jiným účelům než k bydlení, nebo kdo se dopustí pletich s byty, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

Oddíl 2.

Ochrana zdraví lidu.

§ 80.

Ochrana zdravotní péče.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší zdravotní péči ochrannou nebo léčebnou, čítajíc v to péči o hygienu a boj proti chorobám, zvláště proti chorobám sociálním a přenosným, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 81.

Ochrana zdravotnických ústavů a zařízení.

Kdo neoprávněně provozuje léčebný a ošetrovací, výzkumný, lázeňský nebo jiný zdravotnický ústav nebo zařízení, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 82.

Ochrana léčiv a zdravotnických potřeb.

(1) Kdo neoprávněně vyrobí, má na skladě, doveze nebo uvede do oběhu léčiva nebo zdravotnické potřeby, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten,

- a) kdo bez lékařova nebo veterinářova předpisu vydá lék, který lze vydat jen na takový předpis.
- b) kdo bezdůvodně odpírá vydat lék, nebo
- c) kdo provozuje lékárnu jiným než předepsaným způsobem.

§ 83.

Zajištění řádného výkonu zdravotnických povolání.

Pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce bude potrestán ten.

- a) kdo vykonává zdravotnické povolání bez splnění předepsaných podmínek, nebo
- b) kdo v zdravotnickém povolání neposkytne pomoc podle stavu vědy anebo svědomitě a poctivě nesplní povinnost takového povolání.

§ 84.

Ochrana nezávadnosti poživatin a jiných předmětů potřeby.

(1) Kdo ohrozí nebo poruší hodnotnost nebo zdravotní nezávadnost poživatin nebo kdo je falešně označuje anebo kdo ohrozí nebo poruší zdravotní nezávadnost jiných předmětů potřeby, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Tohoto přestupku se dopustí zejména ten, kdo nabízí nebo do oběhu uvádí zdravotně závadné potraviny nebo jiné předměty potřeby nebo provozovací zařízení, nebo kdo provozovacího zařízení používá zakázaným způsobem.

(3) Stejně bude potrestán ten, kdo při výrobě, prodeji nebo podávání poživatin neudržuje osobní čistotu nebo čistotu provozovny.

§ 85.

Potírání alkoholismu.

(1) Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší potírání alkoholismu, zejména tím,

a) že prodá nebo podá nebo jinak umožní požívání lihovin osobám mladším než osmáct let, osobám podnapilým nebo opilým, nebo

b) že nedbá jiného zákazu čepovat, podávat nebo požívat alkoholické nápoje,

bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten,

a) kdo se nepodrobí opatřením postihujícím ho pro nadměrné požívání alkoholických nápojů, nebo

b) kdo se požitím alkoholických nápojů přivede do stavu vzbuzujícího pohoršení.

§ 86.

Přestupky v oboru pohřbívání.

Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz v oboru pohřbívání nebo pohřebišť, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

Oddíl 3.

Ochrana zásobování.

§ 87.

Černý obchod.

Pokutou do 500.000 Kčs a odnětím svobody až na šest měsíců bude potrestán ten,

- a) kdo za zboží, pronájem nebo služby požaduje přemrštěnou cenu nebo úplatu anebo ji dá sobě nebo jinému slíbit nebo poskytnout.
- b) kdo za účelem dalšího zcizení nabývá zboží za přemrštěnou cenu nebo ji za ně nabízí.
- c) kdo požadováním zvýšené ceny nebo úplaty docílí přemrštěného zisku.
- d) kdo z nekalých důvodů zboží hromadí nebo je jiným nedovoleným způsobem ve větším rozsahu odnímá výrobě, oběhu nebo spotřebě, nebo
- e) kdo se dopustí pletich nebo hrubých a stálých nepořádností, které porušují oběh nebo spotřebu zboží.

§ 88.

Přestupky v oboru výživy a zásobování.

(1) Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší výživu obyvatelstva nebo hospodaření krmiv, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší oběh zboží, čítajíc v to úpravu hospodaření s energií.

§ 89.

Přestupky cenové.

(1) Kdo poruší cenový předpis, zejména tím, že požaduje cenu nebo úplatu v nepřípustné výši anebo se dopustí cenových pletich, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten,

- a) kdo zboží vyložené ve výkladu, provozní místnosti, na stánku nebo na veřejném místě neoznačí čitelně cenou, nebo
- b) kdo odmítne kupujícímu vydat potvrzení, na němž je vyznačen druh, množství a cena prodaného zboží, nebo kdo odmítne kupujícímu, aby si sám koupené zboží bezplatně převážil.

HLAVA III.

Ochrana pořádku ve věcech veřejných.

§ 90.

Obecné ustanovení.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší řádný chod veřejné správy nebo jinak poruší pořádek ve věcech veřejných, bude potrestán, není-li dále stanoven jiný trest, pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

Oddíl 1.

Ochrana veřejné správy.

§ 91.

Nepravdivé údaje.

(1) Kdo v řízení před veřejným orgánem úmyslně uvede nebo potvrdí něco nepravdivého anebo úmyslně zatají něco, co je povinen uvést, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo v čestném prohlášení ve správním řízení uvede nepravdivé údaje.

(3) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na obviněného.

§ 92.

Nevedení záznamů.

Kdo řádně nevede předepsané záznamy, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 93.

Nesplnění oznamovací povinnosti.

Kdo nesplní vůči veřejné správě oznamovací povinnost, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 94.

Porušení povinné mlčenlivosti.

Kdo nesplní povinnost mlčenlivosti podle zákona stanovenou, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 95.

Porušení úřední závěry.

Kdo neoprávněně odstraní nebo poruší úřední uzavěru, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 96.

Poškozování veřejných vyhlášek.

(1) Kdo neoprávněně odstraní nebo poškodí vyvěšenou vyhlášku veřejného orgánu nebo organizace obstarávající veřejné věci, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 s úmyslem zmařit účel vyhlášky, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 97.

Volební přestupky.

Kdo nesplní svou povinnost ve věcech volebních, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 98.

Neoprávněný pobyt.

Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán

- a) cizinec, který neoprávněně pobývá na území československé republiky nebo který nezachovává podmínky uložené mu v povolení k pobytu,
- b) kdo neoprávněně vstoupí na území nebo místa, z nichž byl vyhoštěn nebo na něž je vstup úředně zakázán, nebo na takových územích nebo místech pobývá, anebo kdo neoprávněně opustí území, na němž mu bylo úředně určeno místo pobytu.

§ 99.

Ochrana občanských a jiných úředních průkazů.

(1) Kdo použije cizího občanského nebo jiného úředního průkazu, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

(2) Kdo nesplní povinnost prokázat se občanským průkazem, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

§ 100.

Přestupky pasové.

Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten, kdo bez platného cestovního pasu nebo průkazu jej nahrazujícího překročí hranice Československé republiky.

§ 101.

Ochrana pořádku ve věcech církevních.

Kdo nesplní povinnost nebo poruší zákaz týkající se právních poměrů církví nebo náboženských společností, zejména kdo ohrozí nebo poruší výkon státního dozoru nad majetkem církví nebo náboženských společností, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 102.

Ochrana veřejného vyměřování a mapování.

(1) Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší plnění úkolů spojených s prováděním veřejného vyměřování nebo mapování, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Kdo poškodí nebo neoprávněně zničí, odstraní nebo přemístí měřickou značku, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

§ 103.

Pletichy při dražbách.

Kdo se při povolených dražbách dopustí pletich, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 104.

Neoprávněné sbírky.

Kdo neoprávněně koná veřejnou sbírku, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 105.

Nedovolené používání telekomunikačních zařízení.

(1) Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten, kdo neoprávněně

a) zřídí nebo má v provozu drátový telegraf, telefon nebo elektrické návěštní zařízení, nebo

b) má v provozu rozhlasovou přijímací stanici nebo jiné přijímací radioelektrické zařízení.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo užívá zařízení uvedeného v odstavci 1 nedovoleným způsobem.

§ 106.

Ochrana poštovních holubů a jejich chovu.

(1) Pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc bude potrestán ten, kdo neoprávněně chová, cvičí, přemísťuje nebo z ciziny dováží poštovní holuby nebo kdo nesplní povinnost týkající se značkování poštovních holubů nebo jinou povinnost chovatele poštovních holubů.

(2) Kdo neoprávněně chytí, poškodí nebo usmrtí poštovního holuba nebo kdo neohlásí nález unaveného, poraněného nebo zabitého poštovního holuba, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

Oddíl 2.

Ochrana činnosti veřejných orgánů.

§ 107.

Vydávání se za veřejný orgán.

Kdo se vydává za veřejný orgán, zejména tím, že neprávem použije zvláštního služebního osvědčení, průkazu nebo odznaku veřejného orgánu, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 108.

Neuposlechnutí veřejných orgánů.

Kdo neuposlechně výzvy, kterou učiní veřejný orgán při výkonu služby, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 109.

Ztížení nebo rušení činnosti
veřejných orgánů.

Kdo ztíží nebo ruší činnost veřejného orgánu, který vykonává podle zákona prohlídku nebo dozor (kontrolu) nebo jiný úřední úkon, zejména tím, že

- a) mu neoprávněně odepře přístup na pozemky, do budov nebo jejich částí, nebo
- b) mu neumožní provést zjištění potřebné k výkonu dozoru (kontroly) nebo jiného úředního úkonu,

bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

Oddíl 3.

Ochrana veřejných označení.

§ 110.

Ochrana hraničních označení.

(1) Kdo nesplní povinnost uloženou mu jako vlastníkovu pozemku v souvislosti s vytyčením, omezeníkováním nebo udržováním státních hranic, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

(2) Kdo poškodí nebo neoprávněně zničí, odstraní nebo přemístí zařízení určené k přesnému stanovení hranic státu anebo kdo změní povahu, tvar, polohu nebo směr břehu nebo řečiště vod, jež tvoří hranice státu, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(3) Kdo se přestupku uvedeného v odstavci 2 dopustí úmyslně, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 111.

Ochrana úředních razítek.

Kdo zhotoví úřední razítko (pečeť) veřejného orgánu bez úřední písemné objednávky nebo kdo zhotovené úřední razítko (pečeť) vydá neoprávněně někomu jinému než objednateli, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 112.

Ochrana vlajek, znaků a jiných
symbolů.

(1) Kdo neoprávněně užívá státní vlajky, státního znaku nebo jiného státního symbolu anebo kdo takového státního symbolu užívá způsobem nevhodným, nepřiměřeným nebo ji-

nak nepřipustným, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

(2) Kdo neoprávněně užívá vlajky, znaku nebo odznaku organisace obstarávající veřejné věci, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

§ 113.

Ochrana červeného kříže.

(1) Kdo neoprávněně užívá znaku červeného kříže na bílém poli nebo slov „červený kříž“ nebo „ženevský kříž“, anebo užívá znaků nebo slov tak podobných, že by mohly uvést v omyl, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

(2) Kdo se přestupku uvedeného v odstavci 1 dopustí v době zvýšeného ohrožení vlasti, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 114.

Ochrana vyznamenání a titulů.

(1) Kdo si osobuje hodnost, vyznamenání, titul nebo čestné uznání udělované podle zákona nebo kdo založí nebo udělí odznak, který by mohl vést k záměně s vyznamenáním nebo s pamětním odznakem, jakož i kdo takový odznak veřejně nosí, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

(2) Stejně bude potrestán občan, který bez souhlasu presidenta republiky veřejně nosí cizozemské vyznamenání nebo užívá cizozemského čestného titulu.

§ 115.

Závadné odznaky.

Kdo veřejně nosí odznak, jímž se projevuje smýšlení namířené proti Československé republice nebo proti jejímu lidově demokratickému zřízení, anebo kdo veřejně nosí jiný zakázaný odznak, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 116.

Nevhodná označení.

Kdo místo veřejně přístupné nebo místo, jež je viditelné z míst veřejně přístupných, zejména budovu nebo jinou věc, označuje způsobem, jímž se projevuje smýšlení namířené proti Československé republice, jejímu lidově demo-

kratickému zřízení nebo jejím spojencům, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 117.

Ochrana stejnokrojů.

Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten,

- a) kdo veřejně nosí vojenský stejnokroj nebo stejnokroj jiných ozbrojených sborů anebo součásti takových stejnokrojů, ač k tomu není oprávněn,
- b) kdo bez předepsaného povolení nebo úředního příkazu veřejně nosí stejnokroj nebo ústroj, který lze snadno zaměnit se stejnokrojem vojenským nebo se stejnokrojem jiných ozbrojených sborů, nebo
- c) kdo neoprávněně veřejně nosí jiný stejnokroj.

HLAVA IV.

Ochrana brannosti.

§ 118.

Obecné ustanovení.

(1) Kdo se vyhne účasti na obraně vlasti a na přípravách k ní nebo kdo poruší jiné povinnosti uložené v zájmu obrany vlasti nebo kdo jakýmkoli způsobem sníží brannost státu, bude potrestán, není-li dále stanoven jiný trest, pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 v době zvýšeného ohrožení vlasti, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 119.

Porušení osobních nebo věcných povinností.

(1) Pokutou do 100.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na tři měsíce bude potrestán ten,

- a) kdo nesplní osobní nebo věcnou povinnost pro obranu vlasti,
- b) kdo se vyhýbá splnění takové povinnosti, nebo
- c) kdo znemožňuje nebo ztěžuje plnění takové povinnosti jinou osobou.

(2) Kdo se dopustí přestupku uvedeného v odstavci 1 v době zvýšeného ohrožení vlasti, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 120.

Přestupky v oboru branné povinnosti.

(1) Kdo se nedostaví včas k odvodu, k přezkoušení nebo k nemocničnímu nebo výběrovému vyšetření, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc; dopustí-li se však pachatel takového přestupku v době zvýšeného ohrožení vlasti, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Kdo se nedostaví včas ke zjištění nezpůsobilosti k službě v branné moci, ke kterému byl povolán, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

(3) Kdo uzavře sňatek bez povolení vojenské správy, je-li takové povolení předepsáno, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

HLAVA V.

Ochrana kulturního života pracujících.

§ 121.

Obecné ustanovení.

Kdo poškodí nebo ohrozí kulturní život pracujících, zejména plnění úkolů směřujících k zpřístupnění kulturních statků pracujícím a k zvyšování jejich kulturní úrovně, bude potrestán, není-li dále stanoven jiný trest, pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

§ 122.

Ochrana vyučování.

(1) Kdo nesplní povinnost uloženou v zájmu řádné činnosti školy nebo ochrany vyučování, zejména kdo nepřihlásí žáka (dítě) k zápisu do školy anebo kdo, ač byl správou školy napomenut, nedbá o jeho včasnou a pravidelnou docházku do školy, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

(2) Kdo neoprávněně provozuje soukromé učiliště nebo kdo neoprávněně soukromě vyučuje anebo kdo vyučuje nedovoleným způsobem, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce. Stejně bude potrestán ten, kdo pro své učiliště užívá neoprávněně názvu škola.

§ 123.

Ochrana tisku.

(1) Kdo neoprávněně vydává časopisy nebo knihy a jiné neperiodické publikace nebo porušuje vydavatelský plán, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo neoprávněně rozšiřuje tiskoviny uvedené v odstavci 1, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(3) Kdo neoprávněně zhotoví nebo přechovává jakýkoli tiskařský nebo rozmnožovací stroj, anebo stroj, přístroj nebo zařízení sloužící k výrobě tiskových nebo razicích desek, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(4) Kdo nedbá pořádku ve věcech tiskových, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 124.

Ochrana divadla a filmu.

(1) Kdo neoprávněně vyvíjí jakoukoli činnost v oboru divadla nebo filmu, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Tohoto přestupku se dopustí zejména ten, kdo neoprávněně veřejně provozuje divadlo nebo uspořádá veřejné divadelní představení anebo kdo neplní podmínky provozovacího povolení.

(3) Stejně bude potrestán ten,

- a) kdo neoprávněně zřídí nebo provozuje filmový atelier, filmovou laboratoř, půjčovnu filmů nebo kino, nebo
- b) kdo neoprávněně pořádá veřejné kinematografické představení.

§ 125.

Ochrana památek, uměleckých děl a přírody.

(1) Kdo neoprávněně vyveze do ciziny nebo úmyslně zničí nebo poškodí kulturní nebo přírodní památku nebo umělecké dílo, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Ten kdo poruší jiný zákaz nebo nesplní povinnost týkající se ochrany památek, uměleckých děl, archeologických nálezů nebo přírody a krajiny, zvláště přírodních rezervací, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 126.

Ochrana tělesné výchovy a sportu.

Kdo ztíží nebo ohrozí anebo kdo ruší plnění úkolů veřejné péče o tělesnou výchovu a sport, zejména při provádění soutěží zdatnosti nebo tím, že neoprávněně pořádá veřejný tělovýchovný (sportovní) podnik, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

HLAVA VI.

Ochrana občanského soužití.

§ 127.

Obecné ustanovení.

Kdo poruší základní pravidla občanského soužití, zejména jednáním nebo opominutím, jímž může ohrozit zdraví nebo život svých spoluobčanů nebo majetek, anebo kdo jakkoli ruší budovatelské úsilí pracujících, bude potrestán, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, pokutou do 25.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

Oddíl 1.

Ochrana společenského života pracujících.

§ 128.

Ochrana svobody shromažďovací a spolčovací.

Kdo zneužije svobody shromažďovací nebo spolčovací nebo kdo ohrožuje její výkon, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 129.

Ochrana veřejných zábav.

Kdo neoprávněně uspořádá veřejnou zábavu nebo nedbá o pořádek při ní, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 130.

Porušení listovního tajemství.

Kdo úmyslně poruší tajemství uzavřených listů nebo jiných písemností chovaných v soukromí, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

§ 131.

Rušení rozhlasového příjmu.

Kdo, ač k tomu byl úředně vyzván, neodstraní nebo nedovolí odstranit příčinu, která způsobuje, že jeho zařízení neúměrně ruší rozhlasový nebo jiný radioelektrický příjem, nebo je neopatrí odrušovacím zařízením, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 132.

Nebezpečné vyhrožování.

Kdo někomu vyhrožuje újmou na životě, zdraví, svobodě nebo majetku tak, že v něm může vyvolat důvodný strach, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 133.

Urážky na cti.

Kdo někomu ublíží na cti urážkou, zlým nakládáním, vyhrůžkou zlého nakládání, vydáváním v posměch nebo jinak, bude potrestán pokutou do 5.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na sedm dnů.

§ 134.

Přestupky proti mravnosti.

Kdo pohoršlivým způsobem poruší mravnost, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 135.

Ochrana proti mravnímu ohrožení mládeže.

Kdo mravně ohrožuje osobu mladší než 18 let, zejména

- a) kdo oplzlými řečmi, obsahem tiskovin nebo jinak úmyslně ohrožuje mravní výchovu takové osoby,
- b) kdo uveřejní zprávu o trestném činu mladistvého nebo z trestního řízení proti němu a uvede jeho jméno nebo jiné okolnosti, z nichž lze usuzovat na jeho osobu, anebo kdo v této spojitosti uveřejní jeho podobiznu, nebo
- c) kdo dovolí osobě mladší než 15 let zúčastnit se představení nebo zábavy, jež nejsou mládeži přístupné,

bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

§ 136.

Překročení uzavírací hodiny.

Kdo překročí uzavírací hodinu v podnicích hostinských a výčepnických nebo kdo se po uzavírací hodině v takovém podniku zdržuje, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

§ 137.

Hazardní hry.

(1) Kdo hraje hazardní hru nebo poskytne k ní příležitost, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na jeden měsíc.

(2) Kdo si i jen zčásti opatřuje prostředky, zejména peníze, hazardní hrou nebo poskytováním příležitostí k ní, bude potrestán pokutou do 250.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na šest měsíců.

Oddíl 2.

Přestupky obecně nebezpečné.

§ 138.

Ochrana proti požárům a jiným živelním pohromám.

(1) Kdo nedbá opatrnosti nutné k zamezení nebo zdolání požáru, jiné živelní pohromy nebo nehody nebo kdo v takových případech nepřispěje na pomoc, ač je k tomu povinen, nebo neplní na vyzvání úkoly, k nimž je povinen, nebo kdo hrubě poruší svou povinnost vyplývající z příslušnosti k hasičstvu, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Stejně bude potrestán ten, kdo ztěžuje nebo znemožňuje zásah hasičstva nebo jiného záchranného družstva nebo neprávem používá signálů vyhrazených hasičstvu nebo jinému záchrannému družstvu anebo učiní úmyslně bezdůvodný poplach.

§ 139.

Přestupky proti předpisům o zbraních a střelivu.

(1) Kdo nesplní povinnost uloženou mu jako výrobci zbraní nebo obchodníku s nimi nebo jinému držiteli zbraní, zejména kdo zbraň neoprávněně vyrobí, opraví, drží nebo nosí anebo

sobě nebo někomu jinému opatří nebo přenechá anebo kdo neoprávněně provede na střelné zbraň takovou změnu, kterou se sníží její bezpečnost, bude potrestán pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc; jde-li však o zbraň vojenskou nebo nedovolenou, pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(-) Stejně bude potrestán ten, kdo ve lhůtě úřadem stanovené neohlásí nebo neodevzdá zbraň na určené místo do úschovy anebo kdo poruší obecné omezení nebo obecný zákaz o nošení nebo držení zbraní.

(-) Ustanovení předchozích odstavců o porušení povinností týkajících se zbraní platí i o střelivu.

§ 140.

Závady při provozování střelnice.

Pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc bude potrestán ten, kdo neoprávněně zřídí střelnici nebo ji provozuje nedovoleným způsobem.

§ 141.

Přestupky v oboru výbušnin.

(1) Kdo nesplní povinnost, kterou má při výrobě, uvádění do oběhu, držbě, dopravě nebo používání výbušnin, bude potrestán pokutou do 100.000 Kčs nebo odnětím svobody až na tři měsíce.

(2) Tohoto přestupku se dopustí zejména ten,

- a) kdo bez povolení zřídí skladiště výbušnin nebo předmětů výbušnin obsahujících anebo kdo poruší podmínky, za kterých bylo skladiště povoleno, nebo
- b) kdo řádně nevede předepsané záznamy o výbušninách a rozbušných rozněcovadlech.

§ 142.

Ochrana zařízení, u nichž je nebezpečí výbuchu.

(1) Kdo nedbá příkazů nebo zákazů týkajících se výroby, umístění, udržování a obsluhy zařízení, u nichž je nebezpečí výbuchu, zejména parních kotlů, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Tohoto přestupku se dopustí zejména ten,

- a) kdo, ač nemá předepsanou odbornou způsobilost, obsluhuje stroj nebo jiné zařízení, jejichž obsluha této způsobilosti z bezpečnostních důvodů vyžaduje, nebo
- b) kdo pověří obsluhou takového zařízení osobu, která nemá předepsanou odbornou způsobilost.

§ 143.

Nástroje určené k páčání trestného činu.

Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří, přenechá nebo přechovává nástroj nebo jinou věc, která je zřejmě určena k páčání trestného činu, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

Oddíl 3.

Ochrana silničního, železničního a leteckého provozu a ochrana plavby.

§ 144.

Ochrana silničního provozu.

(1) Pokutou do 25.000 Kčs nebo odnětím svobody až na jeden měsíc bude potrestán ten,

- a) kdo užívá na veřejných silnicích motorového vozidla nebo jeho přívěsného vozu bez předepsaného povolení nebo kdo užívá vozidla, které není v předepsaném stavu,
- b) kdo neoprávněně provádí výcvik řidičů motorových vozidel, nebo
- c) kdo řídí motorové vozidlo bez předepsaného povolení.

(2) Stejně bude potrestán ten,

- a) kdo neoprávněně užívá veřejné silnice způsobem přesahujícím obvyklou míru silničního provozu,
- b) kdo podle své povinnosti nepečuje o řádný stav veřejného chodníku,
- c) kdo veřejnou silnici nebo její součást poškodí, nebo
- d) kdo poškodí, pozmění, zakryje, přemístí nebo odstraní silniční dopravní značku nebo zařízení anebo značku či jiné orientační zařízení cestovního (turistického) ruchu.

(3) Kdo jinak ohrozí bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, ruší pořádek na veřejných silnicích nebo nesplní povinnost, kterou má v silničním provozu, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

§ 145.

Ochrana železničního provozu.

Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten, kdo ohrozí bezpečnost nebo nerušenost železničního provozu nebo ruší pořádek v něm, zejména ten,

- a) kdo podnikne v okolí dráhy něco, čím je ohrožována dráha nebo bezpečnost a nerušenost jejího provozu,
- b) kdo se zdržuje v zakázaných prostorách dráhy, nebo
- c) kdo nedbá pokynů drážních orgánů.

§ 146.

Ochrana leteckého provozu.

Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten, kdo ohrozí bezpečnost nebo nerušenost leteckého provozu nebo ruší pořádek v letectví, zejména ten,

- a) kdo nedbá podmínek, jimž musí vyhovovat letadla a jejich posádky,
- b) kdo při letu nedodržuje předepsanou výšku nebo nezachovává jiná pravidla létání,
- c) kdo nedbá pokynů leteckých orgánů, nebo
- d) kdo se zdržuje v zakázaných prostorách letiště.

§ 147.

Ochrana plavby.

Pokutou do 50.000 Kčs nebo odnětím svobody až na dva měsíce bude potrestán ten, kdo ohrozí bezpečnost nebo nerušenost plavby nebo ruší pořádek v plavbě, zejména ten,

- a) kdo nedbá podmínek, jimž musí vyhovovat plavidla a jejich posádky,
- b) kdo nezachovává pravidla plavby, nebo
- c) kdo nedbá pokynů plavebních orgánů.

§ 148.

Útěk po dopravní nehodě
a neposkytnutí pomoci při ní.

(1) Řidič dopravního prostředku, který se po dopravní nehodě, na níž měl účast, snaží uniknout zjištění, bude potrestán pokutou do 50.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na dva měsíce.

(2) Kdo neposkytne potřebnou pomoc osobě, která utrpěla újmu na zdraví při dopravní nehodě, na níž měl účast, ač pomoc podle okolností poskytnout mohl, bude potrestán pokutou do 10.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo odnětím svobody až na čtrnáct dnů.

HLAVA VII.

Závěrečná ustanovení.

§ 149.

Zrušení trestních ustanovení.

(1) Platnosti, po případě použitelnosti pozbývají všechna ustanovení z oboru trestního práva správního a všech předpisů, které upravují věc, na kterou se vztahuje tento zákon.

(2) Pokud se některý předpis odvolává na ustanovení předpisů zrušených podle odstavce 1, platí obdobné ustanovení tohoto zákona.

§ 150.

Zrušení předpisů o policejním
vyhošťování a dohledu.

(1) Platnosti, po případě použitelnosti pozbývají:

1. všechny předpisy o vyhošťování, vypovídání, zákazu nebo příkazu pobytu výrokem správního orgánu, zejména:

- a) zákon č. 88/1871 ř. z., o policejním vyhošťování a honění postrkem, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, jakož i předpisy vydané k jeho provedení, zejména předpisy hnanecké,
- b) nařízení ministra vnitra č. 9389/1885 B. M. (uh. m. vnitra) a hnanecké předpisy platné na Slovensku,

2. zákon č. 117/1927 Sb. a předpisy podle něho vydané,

3. všechny předpisy o policejním dohledu.

(2) Nedotčeny však zůstávají:

- a) ustanovení § 17 zákona č. 52/1949 Sb., o hlášení obyvatelstva a o povolování pobytu cizincům, pokud upravují vypovídání a zákaz pobytu cizinců,
- b) předpisy o dohledu nebo o omezení pobytu z důvodů veřejné péče o zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, zejména pokud jde o omezování přenosných nemocí.

§ 151.

Zrušení předpisů o donucovacích pracovnách a o táborech nucené práce.

(1) Platnosti, po případě použitelnosti pozbývají všechny předpisy o donucovacích pracovnách (pracovnách) a o přípustnosti dodání (o odkázání) do donucovací pracovny (pracovny), zejména

- a) ustanovení týkající se donucovacích pracoven, obsažená v zákoně č. 90/1885 ř. z., o donucovacích pracovnách a polepšovacích ústavech, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících,
- b) nařízení č. 106/1885 ř. z., jímž se vydávají ustanovení k provedení zákona o donucovacích pracovnách a polepšovacích ústavech, ve znění předpisů je měnících a doplňujících.

(2) Zároveň pozbývají platnosti ustanovení zákona č. 247/1948 Sb., o táborech nucené práce.

§ 152.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1950; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Ševčík v. r.,

též za ministra

Dr. Šrobára

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Dr. Čepička v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kepřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Rais v. r.

Kopecký v. r.,

též za ministra

Dr. Nejedlého

Kliment v. r.

Đuriš v. r.

Krajčír v. r.,

též za ministra Erbana

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

PŘEHLED OBSAHU:

Obecná část.

Hlava I. Úvodní ustanovení.

Účel zákona	§ 1
Poměr k trestnímu zákonu soudnímu	§ 2
Působnost zákona	§ 3

Hlava II. Trestní odpovědnost.

Zavinění	§ 4
Odpovědnost za právnické osoby	§ 5
Pokus	§ 6
Návod a pomoc	§ 7
Nouze	§ 8
Věk	§ 9
Nepříčetnost	§ 10

Hlava III. Tresty.

Oddíl 1. Společná ustanovení
o ukládání trestů.

Druhy trestů	§ 11
Výměra trestu	§ 12
Okolnosti přitěžující	§ 13
Okolnosti polehčující	§ 14
Výměra trestu při několika přestupcích	§ 15
Upuštění od potrestání	§ 16

Oddíl 2. Ukládání a výkon
jednotlivých trestů.

Odnětí svobody	§ 17
Veřejné pokárání	§ 18
Pokuta	§ 19
Náhradní trest za nedobytnou pokutu	§ 20
Propadnutí jmění	§ 21
Zákaz činnosti	§ 22
Zákaz pobytu	§ 23
Uveřejnění nálezu	§ 24
Propadnutí věci	§ 25
Zabrání věci	§ 26

Oddíl 3. Zvláštní ustanovení
o trestání mladistvých.

Mladiství	§ 27
Vyloučení některých trestů	§ 28
Upuštění od potrestání	§ 29
Ukládání a výkon trestů	§ 30

Hlava IV. Zánik trestnosti.

Promlčení trestního stíhání	§ 31
Promlčení výkonu trestu	§ 32

Zvláštní část.

Hlava I. Ochrana hospodářství.

Obecné ustanovení	§ 33
-----------------------------	------

Oddíl 1. Ochrana hospodářské
soustavy.

Přestupky proti zestátnění	§ 34
Ochrana národního majetku	§ 35
Přestupky v oboru pozemkových úprav	§ 36
Ochrana mechanisace zemědělství	§ 37
Zneužití vlastnického práva	§ 38

Oddíl 2. Ochrana hospodářského
plánování.

Ochrana jednotného hospodářského plánu	§ 39
Ochrana sčítání lidu a statistické služby	§ 40
Ochrana podnikového účetnictví a oce- ňování	§ 41

Oddíl 3. Ochrana hospodářského
provozu.

Ochrana výroby	§ 42
Ochrana stavebnictví	§ 43
Ochrana dopravy osob, věcí a zpráv	§ 44
Ochrana obchodní činnosti	§ 45
Přestupky v jiném podnikání	§ 46

Ochrana vod	§ 47
Nedovolené hospodářské sdružování	§ 48
Přestupky hospodářských a technických norem	§ 49
Ochrana měr a úředního označování výrobků	§ 50
Zajištění nevyužitých výrobních prostředků	§ 51
Zajištění sběru surovin	§ 52

Oddíl 4. Ochrana zemědělství a lesnictví.

Ochrana výroby rostlinné	§ 53
Ochrana lesního hospodaření	§ 54
Polní a lesní pých	§ 55
Ochrana výroby živočišné	§ 56
Ochrana myslivosti	§ 57
Ochrana rybářství	§ 58
Ochrana ptactva a zvířat užitečných pro zemědělství	§ 59
Ochrana zvířat proti týrání	§ 60

Oddíl 5. Ochrana finančního hospodářství.

Přestupky zkrácení daně	§ 61
Přestupky ohrožení daně	§ 62
Ochrana oběhu zboží ve styku s cizinou	§ 63
Přestupky devisové	§ 64
Přestupky podílnictví	§ 65
Přestupky měnové	§ 66
Neoprávněné získání státní podpory	§ 67
Přestupky loterní a sázkové	§ 68
Ochrana vkladních knížek	§ 69
Ochrana šeků	§ 70

Hlava II. Ochrana práce, zdraví lidu a zásobování.

Obecné ustanovení	§ 71
-----------------------------	------

Oddíl 1. Ochrana sociálních práv pracujících.

Ochrana práva na práci	§ 72
Ochrana zájmů pracujícího dorostu	§ 73
Ochrana práva na spravedlivou odměnu za vykonanou práci	§ 74
Ochrana práva na odpočinek	§ 75
Ochrana života a zdraví při práci	§ 76
Ochrana národního pojištění	§ 77
Ochrana všeobecné sociální péče	§ 78
Zajištění spravedlivého rozdělení bytů	§ 79

Oddíl 2. Ochrana zdraví lidu.

Ochrana zdravotní péče	§ 80
Ochrana zdravotnických ústavů a zařízení	§ 81
Ochrana léčiv a zdravotnických potřeb	§ 82
Zajištění řádného výkonu zdravotnických povolání	§ 83
Ochrana nezávadnosti poživatin a jiných předmětů potřeby	§ 84
Potírání alkoholismu	§ 85
Přestupky v oboru pohřebnictví	§ 86

Oddíl 3. Ochrana zásobování.

Černý obchod	§ 87
Přestupky v oboru výživy a zásobování	§ 88
Přestupky cenové	§ 89

Hlava III. Ochrana pořádku ve věcech veřejných.

Obecné ustanovení	§ 90
-----------------------------	------

Oddíl 1. Ochrana veřejné správy

Nepravdivé údaje	§ 91
Nevedení záznamů	§ 92
Nesplnění oznamovací povinnosti	§ 93
Porušení povinné mlčenlivosti	§ 94
Porušení úřední uzávěry	§ 95
Poškozování veřejných vyhlášek	§ 96
Volební přestupky	§ 97
Neoprávněný pobyt	§ 98
Ochrana občanských a jiných úředních průkazů	§ 99
Přestupky pasové	§ 100
Ochrana pořádku ve věcech církevních	§ 101
Ochrana veřejného vyměřování a mapování	§ 102
Pletichy při dražbách	§ 103
Neoprávněné sbírky	§ 104
Nedovolené používání telekomunikačních zařízení	§ 105
Ochrana poštovních holubů a jejich chovu	§ 106

Oddíl 2. Ochrana činnosti veřejných orgánů.

Vydávání se za veřejný orgán	§ 107
Neuposlechnutí veřejných orgánů	§ 108
Ztížení nebo rušení činnosti veřejných orgánů	§ 109

**Oddíl 3. Ochrana veřejných
označení.**

Ochrana hraničních označení	§ 110
Ochrana úředních razítek	§ 111
Ochrana vlajek, znaků a jiných symbolů	§ 112
Ochrana červeného kříže	§ 113
Ochrana vyznamenání a titulů	§ 114
Závadné odznaky	§ 115
Nevhodná označení	§ 116
Ochrana stejnokrojů	§ 117

Hlava IV. Ochrana brannosti.

Obecná ustanovení	§ 118
Porušení osobních nebo věcných povinností	§ 119
Přestupky v oboru branné povinnosti	§ 120

**Hlava V. Ochrana kulturního života
pracujících.**

Obecné ustanovení	§ 121
Ochrana vyučování	§ 122
Ochrana tisku	§ 123
Ochrana divadla a filmu	§ 124
Ochrana památek, uměleckých děl a přírody	§ 125
Ochrana tělesné výchovy a sportu	§ 126

Hlava VI. Ochrana občanského soužití.

Obecné ustanovení	§ 127
-----------------------------	-------

**Oddíl 1. Ochrana společenského
života pracujících.**

Ochrana svobody shromažďovací a spolčovací	§ 128
Ochrana veřejných zábav	§ 129
Porušení listovního tajemství	§ 130

Rušení rozhlasového příjmu	§ 131
Nebezpečné vyhrožování	§ 132
Urážky na cti	§ 133
Přestupky proti mravnosti	§ 134
Ochrana proti mravnímu ohrožení mládeže	§ 135
Překročení uzavírací hodiny	§ 136
Hazardní hry	§ 137

**Oddíl 2. Přestupky obecně
nebezpečné.**

Ochrana proti požárům a jiným živelním pohromám	§ 138
Přestupky proti předpisům o zbraních a střelivu	§ 139
Závady při provozování střelnice	§ 140
Přestupky v oboru výbušnin	§ 141
Ochrana zařízení, u nichž je nebezpečí výbuchu	§ 142
Nástroje určené k páčání trestného činu	§ 143

**Oddíl 3. Ochrana silničního,
železničního a leteckého
provozu a ochrana plavby.**

Ochrana silničního provozu	§ 144
Ochrana železničního provozu	§ 145
Ochrana leteckého provozu	§ 146
Ochrana plavby	§ 147
Útěk po dopravní nehodě a neposkytnutí pomoci při ní	§ 148

Hlava VII. Závěrečná ustanovení.

Zrušení trestních ustanovení	§ 149
Zrušení předpisů o policejním vyhošťování a dohledu	§ 150
Zrušení předpisů o donucovacích pracovnách a o táborech nucené práce	§ 151
Účinnost a provedení	§ 152

89.**Zákon****ze dne 12. července 1950****o trestním řízení správním
(trestní řád správní).**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA I.**Úvodní ustanovení.****§ 1.****Účel zákona.**

(1) Účelem tohoto zákona je upravit trestní řízení správní tak, aby umožnilo rychle a spolehlivě zjišťovat a spravedlivě trestat přestupky a zajistit tak splnění úkolů trestního zákona správního, zejména vychovávat k plnění povinností při budování socialismu.

(2) Tento úkol plní národní výbory, a to v těsné součinnosti s pracujícím lidem, jenž i svou účastí při zjišťování přestupků přispívá k ochraně socialistické výstavby.

§ 2.**Povinnost stíhat přestupky.**

Národní výbory stíhají všechny přestupky, o kterých se dovědí, a zjišťují při tom pečlivě všechny skutečnosti důležité pro projednání věci.

§ 3.**Upuštění od stíhání.**

Jde-li o přestupek méně významný a nevyžadují-li zájmy pracujícího lidu stíhání přestupku, může národní výbor upustit od zahájení řízení nebo řízení zastavit.

§ 4.**Součinnost veřejných orgánů
v řízení.**

Veřejné orgány jsou povinny pomáhat národním výborům při stíhání přestupků, zejména neprodleně vyhovět jejich dožadání a oznamovat jim přestupky, o nichž se dovědí.

§ 5.**Šetření státních zájmů.**

Národní výbory a jiné veřejné orgány činné v trestním řízení správním jsou povinny učinit opatření, aby státní, hospodářská a služební tajemství nebyla porušena.

§ 6.**Výjimky z dosahu platnosti
trestního řádu správního.**

Podle tohoto zákona nelze stíhat

- a) příslušníky branné moci, Sboru národní bezpečnosti a Sboru vězeňské stráže pro přestupky spáchané v činné službě,
- b) osoby, kterým přísluší právo exterritoriality nebo osobní osvobození.

HLAVA II.**Obecná ustanovení.****Oddíl 1.****Příslušnost.****§ 7.****Věcná příslušnost.**

(1) Přestupky stíhají v první stolici okresní národní výbory.

(2) Vláda stanoví nařízením, které přestupky a v jakém rozsahu budou stíhat v první stolici místní národní výbory.

§ 8.**Místní příslušnost.**

(1) Přestupek stíhá národní výbor, v jehož obvodu byl přestupek spáchán.

(2) Nelze-li zjistit, kde byl přestupek spáchán, anebo byl-li přestupek spáchán v cizině, provede řízení národní výbor, v jehož obvodu má obviněný bydliště, pracoviště nebo pobyt; nemá-li je v Československé republice nebo nedají-li se zjistit, provede řízení národní výbor, v jehož obvodu přestupek vyšel najevo.

(3) Je-li podle odstavců 1 a 2 příslušno několik národních výborů, provede řízení národní výbor, který první ve věci učinil opatření.

(4) Národní výbor místně příslušný k stíhání přestupku může v zájmu urychlení řízení požádat jiný národní výbor téhož stupně, aby provedl řízení místo něho.

§ 9.**Společné řízení.**

(1) Společné řízení se koná o všech přestupcích téhož obviněného a proti všem osobám, jejichž přestupky jsou v těsné souvislosti. Z důležitých důvodů lze některý přestupek ze společného řízení vyloučit.

(2) Mají-li být ve společném řízení projednány přestupky, k jejichž stíhání je příslušný jak místní, tak i okresní národní výbor, provede řízení okresní národní výbor.

(3) Společné řízení o přestupcích spáchaných v obvodu různých národních výborů téhož stupně provede ten národní výbor, kterému přísluší provést řízení o nejzávažnějším přestupku. Z několika národních výborů takto příslušných provede řízení národní výbor, který první učinil ve věci opatření.

§ 10.

Zamezení dvojího potrestání.

(1) Vznikne-li domněnka, že čin, který má být stíhán jako přestupek, zakládá skutkovou podstatu činu stíhatelného soudem, nezahájí, po případě přeruší národní výbor řízení a upozorní na věc příslušného prokurátora. Bylo-li již pro takový čin zahájeno trestní řízení soudní, přeruší národní výbor vždy řízení až do doby, kdy soudní rozhodnutí nabude právní moci.

(2) Byl-li už vydán nález (trestní příkaz), odloží se jeho výkon. Dojde-li k soudnímu potrestání, zruší nález (trestní příkaz) národní výbor, který ve věci rozhodl v první stolici.

§ 11.

Vyloučení podjatých orgánů.

(1) Z provádění řízení jsou vyloučeny orgány, u nichž pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon dotýká, nebo k jejich zákonným zástupcům nebo zmocněncům lze pochybovat o jejich nepodjatosti.

(2) V druhé stolici je vyloučen také ten, kdo se jako orgán národního výboru zúčastnil řízení ve věci v první stolici.

Oddíl 2.

Zadržení osoby, vazba a jiná omezení.

§ 12.

Zadržení osoby.

(1) Osobu podezřelou z přestupku mohou zadržet především orgány národní bezpečnosti a jen ve zvláštních případech jiné veřejné orgány. Zadržení osoby lze provést,

- a) je-li pochybnost o její totožnosti,
- b) snaží-li se útekem vyhnout trestnímu stíhání, nebo
- c) vzbuzuje-li důvodnou obavu, že bude působit na svědky nebo spoluobviněné anebo jinak bránit objasnění věci.

(2) Podle odstavce 1 písm. a) lze zadržet osobu jen do doby, než bude její totožnost zjištěna. Zadržení podle odstavce 1 písm. c) lze provést jen tehdy, jde-li o závažný přestupek, a jen na písemný příkaz národního výboru, v němž se označí přestupek a důvod zadržení; je-li však

nebezpečí v prodlení, lze zadržení provést i bez takového příkazu.

(3) Písemný příkaz k zadržení budiž zadržené osobě doručen při zadržení, a není-li to možné, nejdéle do 48 hodin po něm.

(4) Zadržená osoba musí být nejdéle do 48 hodin propuštěna nebo odevzdána příslušnému národnímu výboru.

§ 13.

Vazba.

Zadrženou osobu národní výbor ihned vyleschne. Jestliže důvod zadržení podle § 12 dosud trvá, vezme zadrženou osobu do vazby; jinak ji propustí na svobodu.

§ 14.

Doba vazby.

(1) Veřejné orgány činné v trestním řízení správním jsou povinny působit k tomu, aby vazba byla co nejvíce zkrácena.

(2) Jakmile pomine důvod vazby, propustí se obviněný ihned na svobodu. Jinak vazba končí vydáním nálezu první stolice, nejdéle však uplynutím 30 dnů od zadržení. Byl-li obviněnému uložen první stolicí trest odnětí svobody vyšší než 30 dnů, může být vazba prodloužena až do rozhodnutí odvolací stolice, nikdy však na dobu delší, než činí trest vyslovený první stolicí.

(3) Doba vazby se započítává do výměry trestu odnětí svobody. Ukládá-li se jen pokuta, přihlédne se při její výměře rovněž k vazbě.

§ 15.

Jiná omezení.

Místo vazby může národní výbor obviněnému uložit omezení, pokud jde o místo pobytu, nebo povinnost neprodleně oznamovat národnímu výboru změnu pobytu.

§ 16.

Samostatné odvolání.

Proti rozhodnutí o zadržení osoby, o jejím vzetí do vazby nebo o jiných omezeních (§ 15) lze podat samostatné odvolání; odvolání však nemá odkladného účinku.

Oddíl 3.

Domovní a osobní prohlídka, vydání a odnětí věci.

§ 17.

Důvody prohlídky.

(1) Je-li důvodné podezření, že v bytě nebo v jiné místnosti či prostoru je věc důležitá pro

řízení nebo že se tam skrývá osoba podezřelá z přestupku, může být provedena domovní prohlídka.

(2) Je-li důvodné podezření, že někdo má u sebe věc, která je důležitá pro řízení, může být u něho provedena osobní prohlídka.

§ 18.

Předchozí výsledch.

Domovní nebo osobní prohlídku lze konat jen po předchozím výsledku toho, u koho nebo na kom se má vykonat, a jen tehdy, jestliže se výsledkem nedosáhne ani dobrovolného vydání hledané věci, ani nepominou jiné důvody, které svědčí pro provedení prohlídky. Tohoto výsledku není třeba, je-li nebezpečí v prodlení.

§ 19.

Příkaz k prohlídce.

(1) Domovní nebo osobní prohlídka může být provedena jen na písemný odůvodněný příkaz národního výboru. Takového příkazu není třeba, je-li nebezpečí v prodlení.

(2) Písemný příkaz musí být doručen osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejdéle do 48 hodin po ní.

(3) Proti příkazu národního výboru k provedení domovní nebo osobní prohlídky lze podat samostatné odvolání; odvolání však nemá odkladného účinku.

§ 20.

Výkon.

(1) Domovní a osobní prohlídku provádějí především orgány národní bezpečnosti a ve zvláštních případech i jiné veřejné orgány.

(2) Orgán provádějící prohlídku je povinen prokázat se svým oprávněním a umožnit, aby domovní prohlídce byl přítomen ten, u koho se koná, nebo jeho zástupce.

(3) K výkonu domovní a osobní prohlídky se přibere podle možnosti hodnověrná osoba jako svědek.

(4) Na žádost osoby, u které byla prohlídka vykonána, dá jí orgán provádějící prohlídku ihned, a není-li to možné, do 48 hodin potom písemné potvrzení o důvodech prohlídky a o jejím výsledku, jakož i o věcech při ní vydaných nebo odňatých.

§ 21.

Vydání a odnětí věci.

(1) Kdo má u sebe věc důležitou pro řízení, zejména věc, která může být prohlášena za propadlou nebo zabrána ve prospěch státu, je povinen vydat ji na vyzvání národnímu výboru.

(2) Nevyhoví-li výzvě k vydání věci, může mu být věc na příkaz národního výboru odňata. Na to budiž vyzvaná osoba zároveň upozorněna.

(3) Při nebezpečí v prodlení nebo při výkonu domovní či osobní prohlídky mohou veřejné orgány odejmout věc i bez předchozí výzvy k vydání věci a bez předchozího příkazu národního výboru, jsou však povinny oznámit to příslušnému národnímu výboru. Národní výbor neprodleně rozhodne o tom, zda odnětí zůstává v platnosti.

(4) Osobě, která věc vydala nebo již byla věc odňata, vydá orgán úkon provádějící písemné potvrzení o vydání nebo odnětí věci.

(5) Proti rozhodnutí národního výboru o odnětí věci lze podat samostatné odvolání; odvolání však nemá odkladného účinku.

§ 22.

Vrácení věci.

(1) Není-li již věci třeba k dalšímu řízení, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata, pokud k ní neuplatňuje právo jiná osoba, nebo tomu, jehož právo k věci je nepochybné.

(2) Vydaná nebo odňatá věc se ponechává v úschově zpravidla u národního výboru; je-li však nebezpečí, že se věc zkaží, nebo vyžaduje-li úschova věci nepoměrný náklad, který není ochotna hradit osoba, která uplatňuje právo k věci, prodá se a výtěžek se ponechává v úschově národního výboru.

Oddíl 4.

Společná ustanovení.

§ 23.

Podání.

(1) Podání lze učinit písemně, ústně nebo telegraficky. O ústním podání budiž sepsán protokol, který podepíše ten, kdo podání učinil.

(2) Je-li podání nesprávně označeno, rozhoduje pro účely řízení jeho obsah.

§ 24.

Počítání lhůt.

(1) Při počítání lhůt stanovených podle dnů se nepočítá den, do něhož spadá doba nebo událost, již se má lhůta počínat.

(2) Lhůty stanovené podle týdnů, měsíců nebo roků se končí uplynutím onoho dne posledního týdne nebo měsíce, jenž se svým jménem nebo číselným označením shoduje s dnem, kterého se lhůta počala. Chybí-li tento den v posledním měsíci, končí se lhůta uplynutím posledního dne měsíce.

(3) Počátku a běhu lhůty nepřekážejí dny pracovního klidu. Případně-li konec lhůty na den pracovního klidu, pokládá se nejbližší pracovní den za poslední den lhůty.

(4) Lhůta je zachována, bylo-li podání ve lhůtě dáno na poštu s adresou orgánu, u něhož má nebo může být učiněno.

(5) V pochybnosti se považuje lhůta za zachovanou, neprokáže-li se opak.

§ 25.

Navrácení lhůty.

(1) Zmešká-li někdo z omluvitelných důvodů bez vlastní viny lhůtu k podání opravného prostředku nebo k podání návrhu na stíhání přešlupku urážky na cti, povolí mu národní výbor, který ve věci rozhodoval nebo měl rozhodovat v první stolici, navrácení lhůty, jestliže o to požádá do 15 dnů od pominutí překážky a podá v téže lhůtě zmeškaný opravný prostředek nebo návrh.

(2) Právní účinky včas podané žádosti o navrácení lhůty k podání opravného prostředku jsou tytéž, jaké má včas podaný opravný prostředek.

(3) Povolí-li národní výbor navrácení lhůty, považuje se lhůta k podání opravného prostředku nebo návrhu za zachovanou.

§ 26.

Zúčastněná osoba.

Zúčastněnou osobou se rozumí

- ten, jehož věc může být nebo byla zabráněna, ačkoli není ve věci obviněným,
- ten, komu může být nebo bylo uloženo ručení za nedobytnou pokutu,
- urážení, který podal návrh na stíhání pro přešlupku urážky na cti.

§ 27.

Zmocněnec.

(1) Obviněný, zúčastněné osoby a jejich zákonní zástupci jednají v řízení před národním výborem osobně; mohou se však dát zastupovat zmocněncem, nerozhodne-li národní výbor, že musí být přítomni osobně.

(2) V řízení o urážkách na cti je vyloučeno zastupování advokátem.

§ 28.

Nahlížení do spisů.

(1) Obviněný, zúčastněné osoby, jejich zákonní zástupci a zmocněnci mají právo po vy-

dání nálezů nahlížet do spisů s výjimkou poradních zápisů a dělat si z nich výpisy a poznámky.

(2) Nahlédnutí do spisů může být odepřeno z důvodů uvedených v § 5.

§ 29.

Pořádkové pokuty.

(1) Národní výbor může tomu, kdo ruší řízení nebo se k orgánu provádějícímu řízení chová urážlivě nebo nesplní jeho příkazy, uložit pořádkovou pokutu do 5.000 Kčs.

(2) Z důvodů hodných zvláštního zřetele může národní výbor pořádkovou pokutu prominout nebo zmírnit.

§ 30.

Předvedení.

Nedostaví-li se osoba, která byla řádně předvolána, bez dostatečné omluvy k národnímu výboru, může být předvedena. Předvolaný budiž upozorněn na možnost předvedení a na jiné následky toho, kdyby se nedostavil.

§ 31.

Důkaz svědky.

(1) Každý je povinen na vyzvání vypovídat před národním výborem jako svědek.

(2) Svědek budiž před výsledkem vyzván, aby vypovídal pravdivě, a budiž poučen o tom, kdy může odepřít výpověď, a o trestních následcích křivé výpovědi.

(3) Veřejný orgán nesmí být vyslýchán jako svědek o tom, co se dověděl při výkonu svého úřadu nebo své služby a co je povinen zachovávat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti zproštěn.

(4) Odepřít vypovídat jako svědek je oprávněn příbuzný obviněného v pokolení přímém a sourozenec, manžel, osvojenec nebo osvojitel obviněného.

(5) Svědek je oprávněn odepřít vypovídat též tehdy, kdyby

- porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by této povinnosti byl zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má,
- způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, sourozensci nebo manželu nebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by pocítoval jako těžkou újmu vlastní.

§ 32.

D ů k a z z n a l c i.

(1) Je-li třeba znaleckého posudku, přibere národní výbor jednoho nebo několik znalců.

(2) Je-li k podání znaleckého posudku třeba krevní zkoušky nebo jiného podobného úkonu, je obviněný povinen trpět, aby lékař vykonal na něm takový úkon, pokud není spojen s vážným ohrožením zdraví obviněného.

(3) Ustanovení §§ 11 a 31 platí obdobně i pro znalce.

§ 33

D ů k a z o h l e d á n í m.

Ohledání se provede, mají-li být přímým pozorováním zjištěny nebo objasněny skutečnosti závažné pro trestní řízení správní.

HLAVA III.

Ř í z e n í.

Oddíl 1.

Blokové řízení.

§ 34.

Podmínky řízení.

Národní výbory mohou zmocnit veřejné orgány, aby za přestupky ukládaly ihned na místě pokuty osobám, které byly při přestupku přistiženy a jsou ochotny pokutu zaplatit, a aby pokutu ihned vybraly trestním blokem. Zmocnění pro území přesahující obvod krajského národního výboru uděluje ministerstvo vnitra v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.

§ 35.

Následky nezaplacení pokuty.

(1) Není-li přistižená osoba ochotna pokutu zaplatit, upustí zmocněný orgán od uložení pokuty a oznámí přestupek příslušnému národnímu výboru.

(2) Je-li přistižená osoba ochotna pokutu zaplatit, avšak nemůže tak na místě učinit, vydá jí zmocněný orgán zvláštní trestní blok, jenž obsahuje také poučení o tom, jakým způsobem má být pokuta zaplacená, a o následcích nezaplacení. Nebude-li pokuta zaplacená v určené lhůtě, provede se vykonávací řízení.

§ 36.

Trestní blok pro nepřítomného.

Trestní blok může být vydán i v nepřítomnosti obviněného tím, že se připevní na věc,

kterou byl přestupek spáchán. Nebyla-li pokuta zaplacená v určené lhůtě, pozbuje trestní blok platnosti a zmocněný orgán oznámí přestupek příslušnému národnímu výboru.

§ 37.

Nepřípustnost odvolání.

Proti uložení pokuty v blokovém řízení je odvolání nepřipustné.

Oddíl 2.

Příkazní řízení.

§ 38.

Podmínky řízení.

Národní výbor může uložit trest za přestupek bez dalšího řízení trestním příkazem, není-li pochybností o tom, že obviněný je pachatelem přestupku.

§ 39.

Obsah trestního příkazu.

Trestní příkaz musí být odůvodněn a musí obsahovat poučení o podání odporu.

§ 40.

O d p o r.

(1) Proti trestnímu příkazu může obviněný podat do 15 dnů ode dne doručení odpor. V odporu označí pokud možno důkazy, sloužící k jeho obraně. Odpor se podává u národního výboru, který vydal trestní příkaz. Obviněnému není však na újmu, podal-li odpor u nadřízeného národního výboru nebo ústně u místního národního výboru svého bydliště nebo pracoviště.

(2) Včasným podáním odporu pozbývá trestní příkaz platnosti. Národní výbor provede pak ústní jednání nebo písemné řízení, při čemž odpor může být považován za ospravedlnění obviněného ve smyslu § 44 odst. 2.

(3) Pozdě podaný odpor odmítne národní výbor, který vydal trestní příkaz.

(4) Nebyl-li odpor podán včas, má trestní příkaz účinky pravomocného nálezu.

Oddíl 3.

Ústní jednání a písemné řízení.

§ 41.

Ústní jednání.

Nebyl-li přestupek potrestán v blokovém nebo příkazním řízení anebo neprovede-li se písemné řízení (§ 44), provede národní výbor o věci ústní jednání.

§ 42.

Předvolání osob k ústnímu jednání.

K ústnímu jednání se vždy předvolá obviněný. Podle okolností případu se předvolávají také zúčastněné osoby, svědci, znalci a poškozený.

§ 43.

Účast veřejnosti při ústním jednání.

(1) Ústní jednání je neveřejné, zejména má-li se při něm jednat o věcech, které musí být uchovány v tajnosti z důvodů státního, hospodářského nebo služebního tajemství (§ 5).

(2) Jinak může být ústní jednání provedeno za účasti veřejnosti, uzná-li to národní výbor za vhodné, zejména je-li možno očekávat, že veřejné projednání přestupku přispěje k výchově obyvательства.

(3) Je-li to účelné, může národní výbor provést ústní jednání také za omezené účasti veřejnosti; k takovému jednání pozve jen osoby, jejichž přítomnost považuje za žádoucí.

§ 44.

Písemné řízení.

(1) Má-li národní výbor za to, že není účelné zjišťovat skutkovou podstatu přestupku při ústním jednání, provede písemné řízení.

(2) V tomto řízení může si národní výbor opatřit podklad pro rozhodnutí buď písemným ospravedlněním obviněného, nebo jeho výsledkem, po případě výsledkem svědků a znalců, aniž je třeba jejich současné přítomnosti před národním výborem. Tyto podklady mohou být opatřeny též prostřednictvím dožádaného národního výboru.

§ 45.

Práva obviněného.

(1) Obviněnému musí být poskytnuta možnost, aby se vyjádřil o skutečnostech, které se mu kladou za vinu.

(2) K výpovědi nebo k přiznání nesmí být obviněný donucován.

Oddíl 4.

Nálezy a jiná rozhodnutí.

§ 46.

Vydání nálezu.

(1) Po skončení ústního jednání nebo písemného řízení vydá národní výbor nález o vině a trestu.

(2) Konalo-li se ve věci ústní jednání, vyhlásí se nález ústně. Písemné vyhotovení nálezu se doručí obviněnému a zúčastněným osobám jen tehdy, jestliže o to ihned po vyhlášení nálezu požádají nebo jestliže se nezúčastnili ústního jednání.

(3) Bylo-li provedeno písemné řízení, vydává se nález vždy písemně.

§ 47.

Obsah nálezu.

(1) Nález musí být odůvodněn a musí obsahovat poučení o odvolání.

(2) V nálezu mají být vyřešeny všechny otázky, které s přestupkem souvisí.

§ 48.

Oprava chyb v nálezu.

Chyby v psaní nebo v počtech, jakož i jiné patrné nesprávnosti v nálezu může národní výbor opravit kdykoli z úřední moci nebo na návrh.

§ 49.

Jiná rozhodnutí.

Jiná rozhodnutí než nálezy se vydávají zpravidla písemně. Ustanovení § 47 odst. 1 a § 48 platí i pro takováto rozhodnutí, byla-li vydána písemně.

HLAVA IV.**Zvláštní řízení.****Oddíl 1.****Řízení proti mladistvým.**

§ 50.

Obecné ustanovení.

(1) Ustanovení tohoto oddílu platí pro řízení o přestupcích, které obviněný spáchal před dovršením osmnáctého roku.

(2) Ustanovení tohoto oddílu však neplatí, koná-li se řízení o přestupcích spáchaných obviněným jednak před dovršením osmnáctého roku, jednak po něm a je-li přestupek spáchaný po dovršení osmnáctého roku stejně nebo přísněji trestný.

§ 51.

Vyloučení ze společného řízení.

Je-li z přestupku obviněna také osoba starší než osmnáct let, vyloučí se přestupek mladistvého ze společného řízení, pokud závažné důvody účelnosti nesvědčí pro konání společného řízení.

§ 52.

Stanovení zmocněnce z moci úřední.

Jestliže zákonný zástupce mladistvého je účasten přestupku anebo pokud není zastupován zákonným zástupcem z jakéhokoliv důvodu možné nebo pokud je v rozporu se zájmy mladistvého, ustanoví národní výbor mladistvému zmocněnce, a to zpravidla z osob pověřených výkonem hromadného poručenství. Zmocněnec má v řízení všechna práva a povinnosti zákonného zástupce.

§ 53.

Zadržení a vazba.

Mladistvý smí být zadržen nebo vzat do vazby jen zcela výjimečně, nelze-li účelu sledování zadržením nebo vazbou dosáhnout jiným vhodným způsobem.

§ 54.

Řízení příkazní a podrobovací.

Přestupek mladistvého nelze projednat v řízení příkazním ani v řízení podrobovacím.

§ 55.

Ústní jednání.

(1) Ústní jednání nelze konat v nepřítomnosti mladistvého.

(2) Zákonný zástupce mladistvého a veřejný poručník mají právo být přítomni ústnímu jednání, činit návrhy a dávat otázky vyslychaným.

(3) Národní výbor může zákonného zástupce mladistvého předvolat k ústnímu jednání.

§ 56.

Osoby oprávněné k podání odvolání a jiných návrhů.

(1) Odvolání ve prospěch mladistvého může podat kromě zákonného zástupce a zmocněnce také veřejný poručník. Tyto osoby mohou podat ve prospěch mladistvého také žádost o zmírnění nebo prominutí trestu, jakož i návrh na obnovu řízení a žádost o navrácení lhůty.

(2) Osoby uvedené v odstavci 1 mohou tak učinit i proti vůli mladistvého.

§ 57.

Vyrozmívání oprávněných osob.

O zahájení řízení proti mladistvému, o konání ústního jednání, o výsledku řízení a o propuštění z vazby nebo z trestu odnětí svobody vyrozumí národní výbor vždy také veřejného poručníka.

Oddíl 2.

Řízení v nepřítomnosti obviněného.

§ 58.

(1) Proti obviněnému, který se skrývá nebo se jinak vyhýbá řízení, zejména tím, že se nedostaví bez dostatečné omluvy k ústnímu jednání, ač k němu byl řádně předvolán, nebo se zdržuje v cizině, může národní výbor provést řízení v jeho nepřítomnosti.

(2) Jde-li o závažný přestupek, může národní výbor určit takové osobě zmocněnce, který má všechna práva obviněného.

Oddíl 3.

Řízení podrobovací.

§ 59.

Předpoklady řízení.

(1) Ministr financí určí v dohodě s ministrem vnitra nařízením, které přestupky proti finančnímu hospodářství a v kterých případech mohou být na žádost obviněného projednány v podrobovacím řízení.

(2) Podrobení se (§ 60) má tytéž právní účinky jako pravomocný nález.

§ 60.

Podrobovací podmínky

Jestliže obviněný ve stanovené lhůtě

- a) nahradí škodu způsobenou státu přestupkem,
- b) zaplatí stanovenou pokutu,
- c) vydá předmět přestupku, věci, jimiž byl přestupek spáchán nebo jež byly k jeho spáchání určeny, jakož i majetkový prospěch, který byl přestupkem získán, a
- d) vzdá se bezvýhradně všech oprávněných prostředků,

upustí národní výbor od dalšího řízení a obviněnému o tom na jeho žádost vydá osvědčení.

Oddíl 4.

Řízení o urážkách na cti.

§ 61.

Návrh uraženého.

(1) Přestupky urážky na cti se stíhají jen na návrh uraženého.

(2) Návrh na stíhání musí být podán u místního národního výboru do 15 dnů po tom, kdy se uražený o urážce dověděl, nejpozději však do tří měsíců od spáchání přestupku.

(3) Z návrhu musí být patřeno, kdo je uraženým a kdo obviněným a čím se uražený cítí na cti dotčen; v návrhu mají být podle možnosti nabídnuty i důkazy.

§ 62.

Smír.

(1) Místní národní výbor předvolá uraženého i obviněného a pokusí se je smířit. Nepodaří-li se to, předloží věc okresnímu národnímu výboru.

(2) Okresní národní výbor předvolá uraženého i obviněného a pokusí se rovněž o to, aby mezi nimi došlo ke smíru.

(3) Dojde-li mezi uraženým a obviněným ke smíru, sepíše se o tom protokol. Národní výbor opatří protokol o smíru doložkou, že jej potvrzuje; tím se smír stane vykonatelným.

§ 63.

Řízení o návrhu.

(1) Zůstane-li pokus o smír u okresního národního výboru bezvýsledný, provede se o návrhu ústní jednání.

(2) Až do skončení řízení v druhé stolici může uražený svůj návrh na stíhání se souhlasem obviněného kdykoli odvolat.

§ 64.

Následky nedostavení se uraženého k jednání.

(1) Nedostaví-li se uražený bez náležité omluvy k jednání o smíru nebo k ústnímu jednání, má se za to, že od návrhu na stíhání upustil.

(2) Jinak může národní výbor od zahájení řízení upustit nebo řízení zastavit pouze se souhlasem uraženého.

HLAVA V.

Řízení odvolací.

§ 65.

Přípustnost odvolání a odvolací lhůta.

(1) Proti nálezům a jiným rozhodnutím v trestním řízení správním lze podat odvolání, není-li to tímto zákonem výslovně vyloučeno.

(2) Proti rozhodnutím, k nimž došlo před vydáním nálezu, lze podat samostatné odvolání jen tehdy, je-li to výslovně připuštěno. Jinak lze se proti nim odvolat teprve v odvolání podaném proti nálezu.

(3) Odvolací lhůta činí 15 dnů. Nevydává-li se nález písemně (§ 46 odst. 2), počítá se odvolací lhůta ode dne jeho ústního vyhlášení; jinak ode dne jeho doručení, po případě ode dne doručení jiného rozhodnutí.

§ 66.

Místo podání.

(1) Odvolání se podává u národního výboru, který rozhodl v první stolici.

(2) Odvolateli není však na újmu, podaří-li odvolání u nadřízeného národního výboru nebo ústně u místního národního výboru svého bydliště nebo pracoviště.

§ 67.

Odkladný účinek odvolání a jeho vyloučení.

(1) Pokud tento zákon nestanoví jinak, má včas podané odvolání odkladný účinek.

(2) Národní výbor může v rozhodnutí vyloučit odkladný účinek odvolání, jestliže okamžitý výkon rozhodnutí je odůvodněn nebezpečím v prodlení nebo jinými naléhavými okolnostmi. Odkladný účinek odvolání nelze však vyloučit u výroků o trestech odnětí svobody, veřejného pokárání, zákazu pobytu a uveřejnění nálezu.

(3) Proti rozhodnutí, jímž se vylučuje odkladný účinek odvolání podle odstavce 2, se nelze odvolat.

§ 68.

Vyřízení odvolání první stolici.

Bylo-li odvolání podáno včas a dospěl-li národní výbor první stolice k názoru, že by se mu mohlo vyhovět, může sám vyhovět odvolacímu návrhu a vyřídit odvolání, netýká-li se rozhodnutí nikoho jiného než odvolatele.

§ 69.

Odvolací stolice.

Nebylo-li odvolání vyřízeno národním výborem první stolice, rozhodne o něm s konečnou platností národní výbor bezprostředně nadřízený.

§ 70.

Vyřízení odvolání odvolací stolicí.

(1) Neodmítne-li odvolací stolice odvolání jako opožděné nebo nepřipustné, přezkoumá rozhodnutí první stolice ve všech směrech a je oprávněna je jakkoli změnit nebo doplnit.

(2) K vadám řízení má odvolací stolice přihlídnout jen potud, pokud mohou mít vliv na rozhodnutí. Nemůže-li takové vady sama odstranit, zruší rozhodnutí a vrátí věc první stolici k novému projednání.

§ 71.

Změna nálezů ve prospěch spoluobviněného.

Bude-li změněn náleze ve prospěch obviněného z důvodu, který prospívá také spoluobviněnému, změni národní výbor náleze vždy také ve prospěch spoluobviněného, i když nepodal odvolání.

§ 72.

Nové ustanovení odvolacího řízení.

Pro řízení odvolací platí jinak přiměřeně ustanovení o řízení v první stolici. Odvolací stolice posoudí sama, má-li být odvolání vyřízeno na podkladě spisů první stolice nebo je-li třeba projednat je při ústním jednání.

HLAVA VI.

Změna rozhodnutí mimo odvolací řízení.

Oddíl 1.

Zrušení nálezů z moci úřední.

§ 73.

(1) Krajský národní výbor zruší náleze z moci úřední, přiči-li se zájmům pracujícího lidu.

(2) Krajský národní výbor může zahájit řízení podle odstavce 1 nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy náleze nabyl právní moci.

(3) Krajský národní výbor rozhoduje ve věci s konečnou platností.

Oddíl 2.

Zmírnění nebo prominutí trestu.

§ 74.

Podání žádosti.

(1) Potrestaný může z důvodů hodných zvláštního zřetele žádat, aby mu byl uložen trest zmírněn nebo úplně prominut.

(2) Žádost se podává u národního výboru, který rozhodl v první stolici.

(3) Žádost nemá odkladného účinku.

§ 75.

Rozhodnutí o žádosti.

(1) Jestliže se žádost vyřízením odvolání první stolicí (§ 68) nestane bezpředmětnou, rozhodne o ní s konečnou platností odvolací stolice.

(2) Odvolací stolice může zmírnit nebo prominout jak trest hlavní, tak i tresty vedlejší.

(3) Nevyhoví-li odvolací stolice žádosti nebo vyhoví-li jí jen částečně, může potrestaný podat novou žádost k nadřízenému národnímu výboru. Není-li ani s rozhodnutím tohoto národního výboru spokojen nebo není-li takového národního výboru vůbec, může potrestaný podat žádost k ministru vnitra.

§ 76.

Amnestie.

Amnestii ve věcech přestupků uděluje vláda.

Oddíl 3.

Obnova řízení.

§ 77.

Podmínky obnovy.

(1) Řízení ukončené pravomocným rozhodnutím může být na návrh nebo z moci úřední obnoveno,

a) vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy národnímu výboru dříve neznámé, které by mohly odůvodnit jiné rozhodnutí ve věci, nebo

b) vyjde-li najevo, že se orgán provádějící řízení dopustil v původním řízení trestného porušení povinností, které mohlo mít vliv na rozhodnutí.

(2) V neprospěch potrestaného může být řízení obnoveno jen tehdy, neuplynula-li ode dne, kdy náleze nabyl právní moci, doba jednoho roku.

§ 78.

Podání návrhu.

Návrh na obnovu řízení může podat potrestaný nebo jeho dědicové, návrh na obnovu řízení pro přestupek urážky na cti též uražený.

§ 79.

Řízení o obnově.

(1) O obnově řízení rozhoduje národní výbor, který ve věci rozhodl v první stolici.

(2) Lze-li očekávat, že bude povolena obnova ve prospěch potrestaného, odloží nebo přeruší se výkon trestu až do rozhodnutí o obnově.

(3) Proti rozhodnutí, jímž byla obnova povolena, lze se odvolat až v odvolání proti rozhodnutí, které bude vydáno v obnoveném řízení.

Oddíl 4.

Společné ustanovení.

§ 80.

Ustanovení této hlavy neplatí pro řízení blokové a pro řízení podrobovací.

HLAVA VII.

Náklady řízení.

§ 81.

Obecné ustanovení.

(1) Náklady trestního řízení správního nese zásadně stát. Obviněný nese sám náklady, které mu vznikly v řízení.

(2) Byl-li obviněný potrestán, může mu národní výbor uložit náhradu nákladů řízení, čítající v to náklady výkonu trestu.

(3) Náklady, které byly způsobeny svévolnými návrhy nebo tím, že došlo k odložení ústního jednání nebo jiného úkonu, protože bez dostatečné omluvy nebylo vyhověno příkazu národního výboru, mohou být uloženy tomu, kdo je zavinil.

(4) Náhradu nákladů řízení nelze uložit tehdy, kdyby tím bylo vážně ohroženo ukojení základních životních potřeb dotčené osoby nebo těch, o něž tato osoba pečuje.

§ 82.

Náhrada nákladů řízení při urážkách na cti.

(1) Skončilo-li řízení o urážce na cti potrestáním obviněného, může národní výbor přiznat uraženému vůči obviněnému nárok na náhradu nutných nákladů, které mu vznikly.

(2) Nedošlo-li k potrestání obviněného, může mu národní výbor přiznat nárok na náhradu nákladů uvedených v odstavci 1 vůči tomu, kdo podal návrh na stíhání.

§ 83.

Ručení více osob za náhradu nákladů.

Je-li několik osob povinno nahradit náklady řízení, ručí za ně rukou společnou a nerozdílnou, jestliže národní výbor, přihlížející k jejich účasti na věci, nerozhodne jinak.

§ 84.

Nároky svědků a znalců.

(1) Svědek má nárok na náhradu nutných výdajů a ušlé odměny za práci.

(2) Znalec má nárok na náhradu nutných výdajů a na přiměřenou odměnu.

(3) Nárok svědka musí být uplatněn do 15 dnů od vydání svědectví.

HLAVA VIII.

Výkonávací řízení.

§ 85.

Předpisy o výkonu trestů.

(1) Pro výkon trestů odnětí svobody, jakož i pro dozor nad výkonem těchto trestů v soud-

ních věznicích nebo v ústavech pro mladistvé platí soudní předpisy.

(2) Blížší předpisy o výkonu trestů odnětí svobody ve správních věznicích a v táborech nucené práce a o tom, které osoby nemohou být zařazeny do tábora nucené práce, vydá ministerstvo národní bezpečnosti v dohodě s ministerstvem vnitra.

(3) O vymáhání pokut a o výkonu jiných majetkových trestů platí, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak, předpisy platné pro výkon jiných rozhodnutí národních výborů.

§ 86.

Odklad výkonu trestu odnětí svobody.

(1) Národní výbor, který vydal nález v první stolici, může povolit přiměřený odklad výkonu trestu odnětí svobody, jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele a není-li obavy, že odkladu výkonu trestu bude zneužito.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 se nelze odvolat.

§ 87.

Odklad vymáhání pokuty a její splácení.

(1) Na žádost potrestaného může národní výbor, který vydal nález v první stolici, ze závažných důvodů vymáhání pokuty na přiměřenou dobu odložit nebo povolit splácení uložené pokuty.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 se nelze odvolat.

§ 88.

Upuštění od exekučního vymáhání pokuty.

Národní výbor upustí od exekučního vymáhání pokuty, je-li zřejmé, že by nemělo výsledku nebo že by výkonem trestu bylo vážně ohroženo ukojení základních životních potřeb potrestaného nebo osob, o něž pečuje.

§ 89.

Nařízení výkonu náhradního trestu.

(1) Je-li pokuta nedobytná nebo bylo-li upuštěno od exekučního vymáhání, nařídí národní výbor výkon náhradního trestu odnětí svobody. Bylo-li však ručení za nedobytnou pokutu uloženo jiným osobám, učiní tak teprve tehdy, nelze-li pokutu vymoci na žádné z nich nebo bylo-li upuštěno od exekučního vymáhání na všech těchto osobách.

(2) Je-li nedobytná toliko část pokuty, nařídí národní výbor výkon jen poměrné části náhradního trestu.

(3) Potrestaný může kdykoli odvrátit výkon náhradního trestu nebo jeho poměrné části tím, že zaplatí pokutu nebo její poměrnou část.

(4) Proti rozhodnutí národního výboru podle odstavců 1 a 2 se nelze odvolat.

HLAVA IX.

Přechodná a závěrečná ustanovení.

§ 90.

(1) Pro rozhodování o závažnějších přestupcích se zřídí u národních výborů tříčlenná trestní komise. Blíží předpisy o rozsahu její činnosti vydá ministerstvo vnitra v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady.

(2) Obecné předpisy upravující organizaci a činnost národních výborů a jejich složek zůstávají jinak nedotčeny.

§ 91.

Dokud nebude vydáno vládní nařízení podle § 7 odst. 2, vykonávají místní národní výbory trestní pravomoc v dosavadním rozsahu.

§ 92.

Ustanovení tohoto zákona platí i pro věci projednávané, o nichž nebylo řízení v den počátku účinnosti tohoto zákona skončeno; lhůty běžící v den počátku účinnosti tohoto zákona končí dnem určeným za konec lhůty podle tohoto zákona, ledaže by lhůta podle dosavadních předpisů byla pro dotčenou osobu výhodnější.

§ 93.

Platnosti, po případě použitelnosti pozbývají všechny předpisy v oboru trestního řízení správního a ustanovení všech předpisů, která upravují věc, na kterou se vztahuje tento zákon, zejména:

1. předpisy, podle nichž mohly národní výbory v některých případech rozhodovat v trestním řízení správním o náhradě škody způsobené přestupkem (řízení adhaesní),
2. nařízení č. 52/1851 ř. z., jímž se dovoluje upuštění od řádného trestního řízení pro důchodkové přestupky,
3. nařízení č. 96/1854 ř. z., jímž se vydává předpis, jak mají politické a policejní úřady vykonávat nařízení a nálezy jimi vydané,
4. nařízení č. 61/1855 ř. z., jímž se podle nejvyšších rozhodnutí ze dne 14. září 1852,

10. ledna a 29. července 1853 a 4. února 1855 ustanovují úřady, kterým ode dne účinnosti trestního soudního řádu ze dne 29. července 1853 přísluší vyšetřovat a trestat přestupky, jež nejsou v trestním zákoně ze dne 27. května 1852 prohlášeny za trestné činy, a kterým se zároveň stanoví řízení, jehož jest při tom nutno dbát,

5. nařízení č. 34/1858 ř. z., jímž se vydávají předpisy o řízení ve věcech přestupků náležejících do působnosti politických úřadů,
6. nařízení č. 129/1858 ř. z., jímž se podle nejvyššího rozhodnutí ze dne 19. srpna 1858 vydávají ustanovení o způsobilosti k výkonu soudcovského úřadu ve věcech vyšetřování a trestání přestupků příkazaných politickým a policejním úřadům a jímž se zrušuje nařízení č. 321/1854 ř. z.,
7. nařízení č. 52/1859 ř. z., jímž se prohlašuje, že pokuty peněžité a jiné pokuty na majetku přecházejí na dědice odsouzeného, zemřel-li odsouzený po tom, kdy trestní náleze již nabyt právní moci,
8. nařízení č. 31/1860 ř. z., jímž se vydávají předpisy o odvolání a o mimořádném právu zmírňovat a promíjet tresty ve věcech přestupků náležejících do působnosti politických úřadů a nepojatých do trestního zákona,
9. nařízení č. 124/1868 ř. z., o vyřizování stížností ve věcech náležejících do působnosti politických úřadů,
10. zák. čl. XXVII/1892, o výkonu trestu uzamčení a vězení a o použití částek plynoucích z peněžitých trestů.
11. zákon č. 101/1896 ř. z., jímž se doplňují nebo pozměňují ustanovení o postupu při podávání opravných prostředků proti rozhodnutím a opatřením politických úřadů,
12. nařízení č. 127.000/1903 B. M. (uh. m. vnitra), jímž se vydávají předpisy o evidenci, manipulaci a zúčtování přestupkových peněžitých trestů uložených správními úřady, stanovených útrat řízení, odškodného (přisouzených pohledávek) a peněžitých pokut, dále částek pocházejících ze zpeněžení zabavených věcí a věcí bez pána (zvířata a předměty),
13. zák. čl. XXXVI/1908, o doplnění a změně trestních zákoníků a trestního řádu,
14. nařízení č. 65.000/1909 B. M. (uh. m. vnitra a spravedlnosti), o jednotné úpravě policejního trestního řízení.
15. nařízení č. 105.000/1909 B. M. (uh. m. vnitra a spravedlnosti), o úpravě policejního trestního řádu jednacího,

16. zák. čl. VII/1913, o soudech mladistvých,
17. § 22 odst. 2 zákona č. 562/1919 Sb., o podmíněném odsouzení a o podmíněném propuštění,
18. §§ 210 až 230 zákona č. 76/1927 Sb., o přímých daních, ve znění pozdějších úprav,
19. § 19 vládního nařízení č. 51/1936 Sb., o organizaci policejní správy a služby a o některých jiných opatřeních z oboru vnitřní správy,
20. vládní nařízení č. 393/1941 Sb., o správním trestním právu a řízení v oboru vyživovacím, zásobovacím a cenovém,
21. zákon č. 51/1942 Sl. z., o stíhání a trestání přestupků podle některých právních předpisů o cenách a zásobování obyvatelstva,
22. zákon č. 21/1943 Sl. z., kterým se mění a doplňuje zákon o stíhání a trestání přestupků podle některých právních předpisů o cenách a zásobování obyvatelstva,
23. vládní nařízení č. 163/1943 Sb., kterým se mění vládní nařízení č. 393/1941 Sb.,
24. zákon č. 91/1943 Sl. z., o trestním příkazu v řízení před policejním trestním soudem,
25. vládní nařízení č. 137/1944 Sb., o trestním příkazu ve správním trestním řízení,
26. § 74 zákona č. 134/1946 Sb., o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku,
27. nařízení Slovenské národní rady č. 16/1948 Sb. n. SNR, o stíhání a trestání přestupků senáty při policejních trestních soudech podle některých předpisů o cenách a zásobování obyvatelstva,
28. zákon č. 112/1948 Sb., jímž se upravují některé otázky trestního řízení správního v oboru vyživovacím, zásobovacím a cenovém,
29. nařízení Slovenské národní rady č. 21/1948 Sb. n. SNR, o trestání některých přestupků na místě,
30. nařízení Sboru pověřenců č. 94/1949 Sb. SNR, kterým se provádí nařízení Slovenské národní rady o trestání některých přestupků na místě.

§ 94.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1950; provedou jej ministři vnitra, národní bezpečnosti a financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Nosek v. r.
Kopřiva v. r.
Kabeš v. r.

PŘEHLED OBSAHU.

Hlava I. Úvodní ustanovení.

Účel zákona	§ 1
Povinnost stíhat přestupky	§ 2
Upuštění od stíhání	§ 3
Součinnost veřejných orgánů v řízení	§ 4
Šetření státních zájmů	§ 5
Výjimky z dosahu platnosti trestního řádu správního	§ 6

Hlava II. Obecná ustanovení.

Oddíl 1. Příslušnost.

Věcná příslušnost	§ 7
Místní příslušnost	§ 8
Společné řízení	§ 9
Zamezení dvojího potrestání	§ 10
Vyloučení podjatých orgánů	§ 11

Oddíl 2. Zadržení osoby, vazba a jiná omezení.

Zadržení osoby	§ 12
Vazba	§ 13
Doba vazby	§ 14

Jiná omezení	§ 15
Samostatné odvolání	§ 16

Oddíl 3. Domovní a osobní prohlídka, vydání a odnětí věci.

Důvody prohlídky	§ 17
Předchozí výsledky	§ 18
Příkaz k prohlídce	§ 19
Výkon	§ 20
Vydání a odnětí věci	§ 21
Vrácení věci	§ 22

Oddíl 4. Společná ustanovení.

Podání	§ 23
Počítání lhůt	§ 24
Navrácení lhůty	§ 25
Zúčastněná osoba	§ 26
Zmocněnec	§ 27
Nahlížení do spisů	§ 28
Pořádkové pokuty	§ 29
Předvedení	§ 30
Důkaz svědky	§ 31
Důkaz znalci	§ 32
Důkaz ohledáním	§ 33

Hlava III. Řízení.**Oddíl 1. Blokové řízení.**

Podmínky řízení	§ 34
Následky nezaplacení pokuty	§ 35
Trestní blok pro nepřítomného	§ 36
Nepřípustnost odvolání	§ 37

Oddíl 2. Příkazní řízení.

Podmínky řízení	§ 38
Obsah trestního příkazu	§ 39
Odpor	§ 40

Oddíl 3. Ústní jednání a písemné řízení.

Ústní jednání	§ 41
Předvolání osob k ústnímu jednání	§ 42
Účast veřejnosti při ústním jednání	§ 43
Písemné řízení	§ 44
Práva obviněného	§ 45

Oddíl 4. Nálezy a jiná rozhodnutí.

Vydání nálezu	§ 46
Obsah nálezu	§ 47
Oprava chyb v nálezu	§ 48
Jiná rozhodnutí	§ 49

Hlava IV. Zvláštní řízení.**Oddíl 1. Řízení proti mladistvým.**

Obecné ustanovení	§ 50
Vyloučení ze společného řízení	§ 51
Stanovení zmocněnce z moci úřední	§ 52
Zadržení a vazba	§ 53
Řízení příkazní a podrobovací	§ 54
Ústní jednání	§ 55
Osoby oprávněné k podání odvolání a jiných návrhů	§ 56
Vyrozumívání oprávněných osob	§ 57

Oddíl 2.

Řízení v nepřítomnosti obviněného	§ 58
---	------

Oddíl 3. Řízení podrobovací.

Předpoklady řízení	§ 59
Podrobovací podmínky	§ 60

Oddíl 4. Řízení o urážkách na cti.

Návrh uraženého	§ 61
Smír	§ 62
Řízení o návrhu	§ 63
Následky nedostavení se uraženého k jednání	§ 64

Hlava V. Řízení odvolací.

Přípustnost odvolání a odvolací lhůta	§ 65
Místo podání	§ 66
Odkladný účinek odvolání a jeho vyloučení	§ 67
Vyřízení odvolání první stolicí	§ 68
Odvolací stolice	§ 69
Vyřízení odvolání odvolací stolicí	§ 70
Změna nálezu ve prospěch spoluobviněného	§ 71
Obecné ustanovení o odvolacím řízení	§ 72

Hlava VI. Změna rozhodnutí mimo odvolací řízení.**Oddíl 1.**

Zrušení nálezu z moci úřední	§ 73
--	------

Oddíl 2.

Zmírnění nebo prominutí trestu.	
Podání žádosti	§ 74
Rozhodnutí o žádosti	§ 75
Amnestie	§ 76

Oddíl 3. Obnova řízení.

Podmínky obnovy	§ 77
Podání návrhu	§ 78
Řízení o obnově	§ 79

Oddíl 4.

Společné ustanovení	§ 80
-------------------------------	------

Hlava VII. Náklady řízení.

Obecné ustanovení	§ 81
Náhrada nákladů řízení při urážkách na cti	§ 82
Ručení více osob za náhradu nákladů	§ 83
Nároky svědků a znalců	§ 84

Hlava VIII. Vykonávací řízení.

Předpisy o výkonu trestů	§ 85
Odklad výkonu trestu odnětí svobody	§ 86
Odklad vymáhání pokuty a její splácení	§ 87
Upuštění od exekučního vymáhání pokuty	§ 88
Nářízení výkonu náhradního trestu	§ 89

Hlava IX.

Přechodná a závěrečná ustanovení §§ 90 až 94	
--	--